

Ustawa

z dnia ... 2023 r.

o zawodzie dietetyka

Rozdział I

Przepisy ogólne

Art. 1. 1. Ustawa określa zasady:

- 1) wykonywania zawodu dietetyka;
- 2) uzyskiwania prawa do wykonywania zawodu dietetyka;
- 3) kształcenia i doskonalenia zawodowego dietetyków;
- 4) odpowiedzialności zawodowej dietetyków.

2. Ustawa określa również zasady działania samorządu zawodowego dietetyków, jego organizację i zadania oraz prawa i obowiązki członków samorządu zawodowego dietetyków.

Art. 2. 1. Zawód dietetyka jest samodzielnym zawodem medycznym.

2. Tytuł zawodowy „dietetyk” podlega ochronie prawnej.

3. Tytuł zawodowy „dietetyk” może być stosowany łącznie z nazwami specjalności określonymi w niniejszej ustawie.

Art. 3. Zawód dietetyka może wykonywać osoba, która spełnia wymagania określone niniejszą ustawą.

Art. 4. W zakresie wykonywania zawodu dietetyka nie stosuje się przepisów art. 88 i art. 93-99a ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2021 r. poz. 711).

Rozdział II

Zasady wykonywania zawodu dietetyka

Art. 5. 1. Dietetyk wykonuje zawód z należyłą starannością w trosce o bezpieczeństwo zdrowotne pacjenta, zgodnie z zasadami etyki zawodowej, poszanowaniem praw pacjenta, aktualnym stanem wiedzy medycznej oraz wiedzy o żywności i żywieniu.

2. Wykonywanie zawodu dietetyka polega na udzielaniu świadczeń zdrowotnych określonych w art. 2 ust 1 pkt 10 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej, w tym na:

- 1) promocji zdrowia i edukowaniu pacjentów w zakresie zdrowego odżywiania i zdrowego stylu życia;
- 2) diagnozowaniu stanu zdrowia pacjenta w zakresie służącym do prawidłowego przygotowania indywidualnej diety leczniczej łącznie z wykonywaniem badań antropometrycznych i badań biochemicznych;
- 3) zleceniu badań medycznych niezbędnym do określenia stanu pacjenta w związku z zakresem wykonywanych świadczeń dietetycznych;
- 4) stosowaniu żywienia klinicznego i specjalistycznego przy zastosowaniu produktów leczniczych naturalnych;
- 5) rozpoznaniu, działaniach prewencyjnych, leczeniu otyłości i nadwagi przy zastosowaniu nefarmakologicznych metod leczenia;
- 6) udzielaniu indywidualnych i grupowych porad żywieniowych;
- 7) nadzorze nad jakością surowców i produktów żywnościowych oraz warunków ich przechowywania w placówkach leczniczych i zbiorowego żywienia.

3. Za wykonywanie zawodu dietetyka uważa się także:

- 1) prowadzenie prac naukowo-badawczych w zakresie dietetyki;
- 2) nauczanie zawodu dietetyka oraz wykonywanie prac na rzecz doskonalenia zawodowego dietetyków.

4. Dietetyk wykonujący swój zawód w ramach działalności gospodarczej jest podmiotem leczniczym wykonującym działalność leczniczą w rozumieniu art. 4 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej.

Art. 6. 1. Dietetyk może wykonywać zawód na podstawie umowy o pracę, umowy cywilnoprawnej w ramach wolontariatu lub praktyk zawodowych zgodnie z przepisami art. 5. ustawy o działalności leczniczej.

2. Dietetyk może wykonywać swój zawód na podstawie przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców (___) w formach przewidzianych dla wykonywania działalności gospodarczej, jeżeli ustawa nie stanowi inaczej, oraz w formie spółki cywilnej lub spółki handlowej regulowanej przepisami ustawy z dnia 15 września 2000 r. Kodeks spółek handlowych (Dz.U. 2022 poz. 1467).

3. Dietetyk lub podmiot na rzecz którego wykonywane są czynności musi posiada ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej, przy czym suma ubezpieczeniowa nie może być mniejsza niż 150 000 zł

Art. 7. 1. Dietetyk może wykonywać czynności zawodowe po wyrażeniu przez pacjenta albo jego przedstawiciela ustawowego lub opiekuna faktycznego zgody na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 listopada 2008 r o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta (___).

2. Zgoda na wykonanie czynności nie jest wymagana w przypadku wykonywania czynności zawodowych na pisemne zlecenie lekarza w przypadkach, w których brak wykonania zaleceń będzie miał negatywny wpływ na zdrowie pacjenta.

Art. 8. Dietetyk informuje pacjenta o celu postępowania, jego przebiegu, wynikach i sposobie ich udostępniania.

Art. 9. 1. Dietetyk ma obowiązek zachowania w tajemnicy informacji związanych z pacjentem uzyskanych w związku z wykonywaniem zawodu.

2. Obowiązek zachowania tajemnicy zawodowej nie może być ograniczony w czasie.

3. Przepisu ust. 1 nie stosuje się, gdy poważnie jest zagrożone zdrowie lub życie pacjenta lub wynika to z przepisów odrębnych.

Art. 10. 1. Jeżeli osoba wykonująca zawód medyczny stwierdziła naruszenie zasad wykonywania zawodu dietetyka, jest obowiązana niezwłocznie przekazać swoje uwagi osobie naruszającej zasady wykonywania zawodu. W przypadku dalszego naruszania zasad wykonywania zawodu dietetyka, które może prowadzić do zagrożenia życia lub zdrowia pacjenta, osoba wykonująca zawód medyczny niezwłocznie zawiadamia o tym bezpośredniego przełożonego oraz Rzecznika Dyscyplinarnego, zwanego dalej "Rzecznikiem".

Art. 11. 1. Dietetyk jest obowiązany:

- 1) informować pacjenta o jego prawach;
- 2) udzielać informacji pacjentowi lub jego przedstawicielowi ustawowemu albo osobie bliskiej lub opiekunowi faktycznemu w zakresie niezbędnym do udzielanych przez siebie świadczeń medycznych;
- 3) zachowywać w tajemnicy informacje związane z pacjentem, uzyskane w związku z wykonywaniem zawodu;
- 4) prowadzić i udostępniać dokumentację medyczną zgodnie z zasadami określonymi w ustawie z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta.

2. Dietetyk za zgodą lekarza może brać udział w przeprowadzanych przez lekarza czynnościach diagnostycznych i profilaktycznych, uzasadnionych ich zakresem.

Art. 12. 1. Dietetyk ma prawo i obowiązek pogłębiania i aktualizowania wiedzy oraz umiejętności zawodowych, w szczególności ma prawo do uzyskiwania tytułu specjalisty.

2. Podnoszenie kwalifikacji może odbywać się w ramach kształcenia podyplomowego prowadzonego zgodnie z przepisami zawartymi w ustawie z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, przez podmioty akredytowane przez ministra właściwego do spraw zdrowia oraz uczelnie wyższe:

- 1) w których kształcą się dietetyków na studiach I i II stopnia albo na studiach II stopnia na kierunku dietetyka lub
- 2) które w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy prowadzą studia podyplomowe z zakresu dietetyki, żywienia człowieka i bezpieczeństwa żywności.

3. Minister właściwy do spraw zdrowia, kierując się standardami nauczania w drodze rozporządzenia określi zasady akredytacji, o której mowa w ust. 2.

4. Studia podyplomowe mogą być prowadzone także przez Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego a także przez uczelnie wyższe działające na podstawie ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce po uzyskaniu akceptacji programu nauczania przez CMKP w drodze decyzji administracyjnej.

5. Pogłębianie i aktualizacja wiedzy zawodowej może odbywać się także w formie szkoleń prowadzonych przez samorząd zawodowy lub inne podmioty po uzyskaniu akceptacji programu szkolenia przez samorząd zawodowy dietetyków.

Art. 13. 1. Samorząd dietetyków, w celu oceny wykonywania zawodu, jest uprawniony do kontrolowania pracy dietetyków.

2. Kontrola jest przeprowadzana przez osoby upoważnione przez samorząd dietetyków. Osobą upoważnioną do przeprowadzenia kontroli może być dietetyk wykonujący zawód przez przynajmniej 5 lat.

3. Osoby wykonujące czynności kontrolne, po okazaniu imiennego upoważnienia, mają prawo do:

- 1) wglądu do informacji i dokumentacji medycznej;
- 2) wstępu do pomieszczeń podmiotu wykonującego czynności dietetyka;
- 3) żądania ustnych i pisemnych wyjaśnień.

4. Po przeprowadzeniu kontroli sporządzany jest protokół, który powinien zawierać:

- 1) dane identyfikujące podmiot kontrolowany,
- 2) datę rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych,
- 3) dane identyfikujące osoby wykonujące czynności kontrolne,
- 4) opis stanu faktycznego,
- 5) wnioski osób wykonujących czynności kontrolne,
- 6) datę i miejsce sporządzenia protokołu,
- 7) podpisy osób dokonujących czynności kontrolne.

Art. 14 1. Przy wykonywaniu zawodu dietetyk współpracuje z osobami wykonującymi inne zawody medyczne w rozumieniu ustawy o działalności leczniczej oraz innych ustaw regulujących zawody medyczne.

2. W uzasadnionych przypadkach dietetyk może zwrócić się do lekarza kierującego o pisemne uzasadnienie i informacje dotyczące potrzeby wykonania wskazanych badań i czynności.

3. Dietetyk jest obowiązany do wykonania zaleconych przez lekarza kierującego świadczeń, jeżeli ten uzasadni ich potrzebę, chyba, że ich wykonanie mogłoby zagrozić życiu lub zdrowiu pacjenta. Dietetyk informuje o odmowie wykonania świadczeń lekarza zlecającego i samorząd dietetyków.

Art. 15. 1. Dietetyk ma prawo wglądu do dokumentacji medycznej pacjenta oraz do uzyskania od podmiotu udzielającego świadczeń zdrowotnych pełnej informacji w rozumieniu przepisów ustawy o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta, w tym w szczególności o stanie zdrowia pacjenta, rozpoznaniu, proponowanych metodach diagnostycznych, leczniczych, zapobiegawczych i dających się przewidzieć następstwach podejmowanych działań, w zakresie niezbędnym do udzielanych świadczeń leczniczych.

Rozdział III

Prawo wykonywania zawodu

Art. 16. 1. Świadczenia opieki zdrowotnej, o których mowa w art. 2 ust 1 pkt 10 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej, mogą być wykonywane przez dietetyka posiadającego tytuł:

- 1) licencjata i magistra dietetyki, posiadająca udokumentowaną praktykę zawodową trwającą co najmniej 1000 godzin;
- 2) licencjata dietetyki oraz co najmniej 3 letnie doświadczenie w wykonywaniu czynności określonych w art. 5 ust 2;
- 3) magistra dietetyki nie posiadającego tytułu zawodowego licencjata dietetyki oraz co najmniej 3 letnie doświadczenie w wykonywaniu czynności

- określonych w art. 5 ust 2, oraz ukończone co najmniej 2-semestralne studia podyplomowe z zakresu dietetyki;
- 4) magistra innych dyscyplin naukowych z dziedziny nauk medycznych i nauk o zdrowiu mającego ukończone co najmniej 2-semestralne studia podyplomowe z zakresu dietetyki;
 - 5) osobę posiadającą tytuł naukowy z zakresu dietetyki oraz udokumentowane co najmniej roczne doświadczenie zawodowe lub
 - 6) osobę posiadającą tytuł naukowy z zakresu nauk medycznych i co najmniej roczne doświadczenie w wykonywaniu czynności określonych w art. 5 ust 2 ustawy lub posiadającą dorobek naukowy z zakresu dietetyki lub technologii żywności i żywienia.

Art. 17. 1. Prawo wykonywania zawodu dietetyka przysługuje osobie, która spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) posiada pełną zdolność do czynności prawnych;
- 2) jej stan zdrowia pozwala na wykonywanie zawodu dietetyka, co potwierdza się orzeczeniem lekarskim albo innym dokumentem potwierdzającym brak przeciwwskazań do wykonywania zawodu dietetyka, wymaganych w państwie członkowskim Unii Europejskiej innym niż Rzeczpospolita Polska lub Konfederacji Szwajcarskiej, lub w państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stronie umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym wydanym przez właściwe podmioty w tym państwie;
- 3) wykazuje znajomość języka polskiego w stopniu wystarczającym do wykonywania zawodu dietetyka;
- 4) swoim dotychczasowym zachowaniem daje rękojmię prawidłowego wykonywania zawodu dietetyka, w szczególności nie była skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo przeciwko życiu i zdrowiu, przeciwko wolności seksualnej i obyczajności oraz za czyny określone w art. 207 i art. 211 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (Dz. U. z 2018 r. poz. 1600 i 2077) oraz
- 5) posiada dyplom, świadectwo lub inny dokument, zwane dalej "dyplomem", potwierdzający kwalifikacje do wykonywania zawodu dietetyka, o których mowa

w art. 16, uzyskane w państwie członkowskim Unii Europejskiej innym niż Rzeczpospolita Polska lub Konfederacji Szwajcarskiej, lub w państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stronie umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, uznane w Rzeczypospolitej Polskiej zgodnie z przepisami o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej.

2. Za wystarczające w zakresie spełnienia wymagania, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, uznaje się przedstawienie odpowiednich dokumentów potwierdzających ukończenie studiów wyższych prowadzonych w języku polskim albo:

- 1) w przypadku osób, o których mowa w ust. 1 pkt 5 lit. a i b - złożenie oświadczenia następującej treści: "Oświadczam, że władam językiem polskim w mowie i piśmie w zakresie niezbędnym do wykonywania zawodu dietetyka.", zawierającego klauzulę "Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.";
- 2) w przypadku osób, o których mowa w ust. 1 pkt 5 lit. c - złożenie z wynikiem pozytywnym egzaminu z języka polskiego organizowanego przez podmioty posiadające uprawnienia samorządu dietetyków do przeprowadzania egzaminu.

3. Osoba zdająca ponosi koszty egzaminu, o którym mowa w ust. 2 pkt 2, a wpływy z tego tytułu stanowią przychód samorządu dietetyków.

4. Minister właściwy do spraw zdrowia, po zasięgnięciu opinii samorządu dietetyków, określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) zakres znajomości języka polskiego w mowie i piśmie, niezbędnej do wykonywania zawodu dietetyka, mając na względzie w szczególności zakres uprawnień zawodowych dietetyków;
- 2) sposób i tryb przeprowadzenia egzaminu, o którym mowa w ust. 2 pkt 2, wysokość opłaty za ten egzamin oraz wzór zaświadczenia potwierdzającego pozytywne złożenie egzaminu, mając na względzie zapewnienie prawidłowego przebiegu egzaminu oraz koszt organizacji egzaminu.

Art. 18. Prawo wykonywania zawodu dietetyka wygasa w przypadku:

- 1) śmierci;
- 2) zrzeczenia się prawa wykonywania zawodu;

- 3) prawomocnego orzeczenia przez sąd dyscyplinarny zakazu wykonywania zawodu;
- 4) utraty pełnej zdolności do czynności prawnych lub
- 5) niewykonywania zawodu dietetyka przez okres 10 lat od daty uzyskania uprawnień.

Art. 19. 1. Dietetyk, który utracił prawo wykonywania zawodu na podstawie art. 18 pkt 2, 4 i 5 - może zostać przywrócony w prawach do wykonywania zawodu po odbyciu stażu obejmującego co najmniej 480 godzin.

2. Staż, o którym mowa w ust 1, odbywa się pod nadzorem i w miejscu wskazanym przez odpowiedni organ samorządu zawodowego dietetyków.

3. Procedura przywrócenia do wykonywania zawodu odbywa się na pisemną prośbę zainteresowanego i zgodnie z zasadami i procedurą określoną przez Samorząd dietetyków.

Art. 20. 1. Dietetyk będący obywatelem państwa członkowskiego Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej lub państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, który posiada uprawnienia do wykonywania zawodu dietetyka w państwie członkowskim Unii Europejskiej innym niż Rzeczpospolita Polska, Konfederacji Szwajcarskiej lub w państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stronie umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, może tymczasowo i okazjonalnie wykonywać zawód dietetyka, jeżeli złoży do organów samorządu zawodowego dietetyków:

- 1) pisemne oświadczenie o zamiarze tymczasowego i okazjonalnego wykonywania zawodu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) dokument potwierdzający obywatelstwo;
- 3) zaświadczenie wydane przez właściwe organy państwa członkowskiego Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej lub państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, stwierdzające, że zgodnie z prawem wykonuje w tym państwie zawód dietetyka oraz że w chwili składania

oświadczenia nie obowiązuje go zakaz, nawet tymczasowy, wykonywania zawodu dietetyka;

- 4) zaświadczenie o wykonywaniu tego zawodu przez co najmniej rok w okresie ostatnich 10 lat albo dokument potwierdzający kształcenie regulowane - w przypadku gdy zawód dietetyka nie jest regulowany w państwie siedziby usługodawcy;
- 5) dokumenty potwierdzające kwalifikacje do wykonywania zawodu dietetyka.

2. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, składa się przed rozpoczęciem wykonywania zawodu dietetyka na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej po raz pierwszy i ponawia w każdym roku, w którym dietetyk zamierza wykonywać zawód w sposób tymczasowy i okazjonalny na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

3. Dietetyk, o którym mowa w ust. 1, przedkłada samorządowi dietetyków dokumenty określone w ust. 1 pkt 2-5 przed rozpoczęciem wykonywania zawodu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej po raz pierwszy oraz każdorazowo w przypadku istotnej zmiany zawartych w nich informacji.

4. Dietetyk, o którym mowa w ust. 1, z chwilą złożenia oświadczenia oraz dokumentów, o których mowa w ust. 1, zostaje wpisany do rejestru osób uprawnionych do wykonywania zawodu dietetyka tymczasowo i okazjonalnie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

5. Rejestr, o którym mowa w ust. 4, prowadzi samorząd dietetyków.

6. Samorząd dietetyków dokonuje wpisu do rejestru, o którym mowa w ust. 4, oraz wydaje zaświadczenie o spełnieniu przez dietetyka obowiązku złożenia oświadczenia oraz dokumentów, o których mowa w ust. 1. Wpis do rejestru oraz wydanie zaświadczenia są bezpłatne i nie mogą powodować opóźnień lub utrudnień w tymczasowym i okazjonalnym wykonywaniu zawodu.

7. Samorząd dietetyków udostępnia systemowi informacji w ochronie zdrowia, o którym mowa w ustawie z dnia 28 kwietnia 2011 r. o systemie informacji w ochronie zdrowia (Dz. U. z 2019 r. poz. 408), dane objęte rejestrem.

8. W sprawach nieuregulowanych w ust. 1-7 do tymczasowego i okazjonalnego wykonywania zawodu dietetyka na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej mają zastosowanie przepisy o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w

państwach członkowskich Unii Europejskiej dotyczące świadczenia usług transgranicznych.

Art. 21. Dietetyk przed rozpoczęciem wykonywania zawodu na podstawie umowy o pracę, w ramach innego stosunku służbowego lub umowy cywilnoprawnej, jest obowiązany przedłożyć podmiotowi, na rzecz którego wykonuje te zadania, dokument potwierdzający prawo wykonywania zawodu.

Art. 22. 1. Dietetyk posiadający tytuł magistra dietetyki i co najmniej 2-letnią praktykę po ukończeniu studiów wyższych może przystąpić do egzaminu specjalistycznego w celu uzyskania tytułu:

- a) dietetyka pediatrycznego,
- b) dietetyka sportowego,
- c) dietetyka klinicznego,
- d) psychodietetyka.

2. Osoby posiadające tytuł naukowy z zakresu dietetyki mogą uzyskać tytuł specjalisty bez konieczności przystąpienia do egzaminu specjalistycznego jeżeli mają co najmniej 5 letnia praktykę w wykonywaniu czynności określonych w art. 5.

3. Dietetyk może posiadać więcej niż jedną specjalizację.

4. Zasady i tryb przeprowadzania egzaminu specjalistycznego określony zostanie przez ministra właściwego do spraw zdrowia w porozumieniu z samorządem dietetyków.

5. Opłata za egzamin stanowi dochód samorządu dietetyków i jest wnoszona na wskazany rachunek bankowy.

6. Opłata za każdy egzamin specjalistyczny nie może być wyższa niż dwukrotność najniższego wynagrodzenia w gospodarce w roku, w którym egzamin jest organizowany.

7. Egzaminy specjalistyczne nie mogą odbywać się częściej niż 2 razy w roku, a ich datę samorząd dietetyków ogłasza nie później niż 60 dni przed planowanym terminem.

Art. 23. 1. W celu realizacji zadań dotyczących uzyskiwania specjalności określonych w art. 21 ustawy oraz doskonalenia zawodowego tworzy się Komisję Ekspertów.

2. W skład Komisji Ekspertów wchodzi 9 osób reprezentujących:

- a) ministra właściwego do spraw zdrowia – 1 osoba,
- b) samorząd dietetyków – 4 osoby,
- c) ministra edukacji i nauki – 1 osoba,
- d) uczelnie wyższe, w których kształci się dietetyków przez okres nie krótszy niż 3 lata – 3 osoby.

3. Zasady wyboru przedstawicieli uczelni wyższych określi regulamin ustalony z przedstawicielami uczelni wyższych, w których proces kształcenia dietetyków trwał co najmniej 3 lata przed wejściem w życie ustawy.

4. W pierwszym składzie Komisji Ekspertów uczelnie wyższe będą reprezentowane przez przedstawicieli uczelni wybranych z grona uczelni, spełniających warunek kształcenia, o którym mowa w zdaniu poprzedzającym – wyboru przedstawicieli dokonają Rektorzy tych uczelni w terminie 2 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

5. Koszt działania Komisji Ekspertów pokrywa samorząd dietetyków.

6. Komisja Ekspertów działa na podstawie uchwalonego przez siebie regulaminu, który zostanie opracowany po konsultacji z samorządem dietetyków i ministrem właściwym do spraw zdrowia.

7. Członkowie Komisji Ekspertów mogą pobierać wynagrodzenie za każde spotkanie Komisji Ekspertów a jego jednorazowa wysokość, nie może być wyższa niż minimalne miesięczne wynagrodzenie za pracę.

Rozdział V

Samorząd dietetyków

Art. 24. 1. Samorząd zawodowy dietetyków zwany dalej "samorządem", reprezentuje osoby wykonujące zawód dietetyka oraz sprawuje pieczę nad należyтым wykonywaniem tego zawodu w granicach interesu publicznego i dla jego ochrony.

2. Przynależność dietetyków do samorządu jest obowiązkowa.

3. Samorząd jest niezależny w wykonywaniu swoich zadań i podlega wyłącznie przepisom ustawy.

4. Jednostką organizacyjną samorządu, posiadającą osobowość prawną, jest Krajowa Izba Dietetyków z siedzibą w Gdańsku, zwana dalej "KID".

5. Nadzór nad działalnością samorządu sprawuje minister właściwy do spraw zdrowia w zakresie i formach określonych niniejszą ustawą.

Art. 25. KID tworzą dietetycy wpisani do Krajowego Rejestru Dietetyków.

Art. 26. 1. Do zadań samorządu należy:

- 1) sprawowanie pieczy nad należyтым wykonywaniem zawodu dietetyka;
- 2) reprezentowanie dietetyków przed wszystkimi instytucjami w sprawach dotyczących wykonywania zawodu lub w sporach pomiędzy podmiotami i instytucjami zewnętrznymi a dietetykiem wynikającymi z realizacji ustawy o zawodzie dietetyka;
- 3) działanie na rzecz stałego podnoszenia kwalifikacji zawodowych przez dietetyków;
- 4) ustalanie, aktualizacja i upowszechnianie standardów lub wytycznych w dietetyce oraz nadzór nad ich przestrzeganiem;
- 5) edukacja zdrowotna, promocja zdrowia i działania na rzecz poprawy zdrowia publicznego;
- 6) ustanawianie zasad etyki zawodowej i dbanie o jej przestrzeganie;
- 7) obrona godności zawodowej;
- 8) zajmowanie stanowiska w sprawach stanu zdrowia społeczeństwa, polityki zdrowotnej państwa oraz organizacji ochrony zdrowia i zdrowia publicznego.

2. Samorząd wykonuje swoje zadania w szczególności przez:

- 1) stwierdzanie i przyznawanie prawa wykonywania zawodu;
- 2) prowadzenie rejestrów na podstawie przepisów ustawy;
- 3) opiniowanie i przedstawianie wniosków w sprawie warunków wykonywania zawodu;
- 4) opiniowanie i wnioskowanie w sprawach kształcenia zawodowego;

- 5) opiniowanie projektów aktów normatywnych w zakresie dotyczącym ochrony zdrowia i zasad organizacji opieki zdrowotnej;
- 6) opiniowanie programów kształcenia zawodowego;
- 7) orzekanie w zakresie odpowiedzialności zawodowej;
- 8) prowadzenie działalności edukacyjnej, naukowej lub badawczej;
- 9) udzielanie informacji na temat uznawania kwalifikacji zawodowych, uregulowań prawnych dotyczących ochrony zdrowia, ubezpieczeń społecznych oraz zasad etyki zawodowej w zakresie niezbędnym do wykonywania zawodu;
- 10) współpracę ze stowarzyszeniami będącymi zgodnie z postanowieniami ich statutów towarzystwami naukowymi o zasięgu krajowym, zrzeszającymi specjalistów w dziedzinie dietetyki, szkołami wyższymi i jednostkami badawczo-rozwojowymi w kraju i za granicą;
- 11) współpracę z organami administracji publicznej, samorządami i organizacjami dietetyków za granicą oraz samorządami innych zawodów medycznych w kraju;
- 12) organizowanie i prowadzenie instytucji samopomocowych i innych form pomocy materialnej dla dietetyków;
- 13) zarządzanie majątkiem własnym;
- 14) uznawanie kwalifikacji dietetyków zamierzających wykonywać zawód na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 15) uznawanie tytułu specjalisty uzyskanego przez dietetyka poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 27. 1. Członkowie samorządu mają prawo:

- 1) wybierać i być wybierani do organów KID, z zastrzeżeniem art. 30 ust 1-3 oraz art. 31 ust 1 pkt 1-8;
- 2) korzystać z pomocy KID w zakresie podnoszenia kwalifikacji zawodowych oraz ochrony właściwych warunków wykonywania zawodu;
- 3) korzystać z ochrony i pomocy prawnej KID;
- 4) korzystać z innych świadczeń KID i działalności samopomocowej.

2. Członkowie samorządu są obowiązani:

- 1) postępować zgodnie z zasadami etyki zawodowej oraz zasadami wykonywania zawodu oraz kodeksem deontologii zawodowej;
- 2) sumiennie wykonywać obowiązki zawodowe;
- 3) przestrzegać uchwał organów KID;
- 4) regularnie opłacać składkę członkowską;
- 5) aktualizować dane w Krajowym Rejestrze Dietetyków.

Art. 28. 1. Organami KID są:

- 1) Krajowy Zjazd Dietetyków;
- 2) Krajowa Rada Dietetyków;
- 3) Komisja Rewizyjna;
- 4) Wyższy Sąd Dyscyplinarny;
- 5) Sąd Dyscyplinarny;
- 6) Rzecznik.

2. Członkami organów samorządu mogą być tylko dietetycy wpisani do Krajowego Rejestru Dietetyków.

3. Kadencja organów samorządu trwa 5 lat, jednak organy są obowiązane działać do czasu ukonstytuowania się nowo wybranych organów.

4. Tę samą funkcję w organach samorządu można pełnić nie dłużej niż przez 2 następujące po sobie kadencje. Co 30 miesięcy następuje wymiana połowy składu członków KRD.

Art. 29. 1. Wybory do organów KID mogą odbywać się w głosowaniu tajnym bezpośrednim lub w za pomocą systemów teleinformatycznych.

2. W wyborach przeprowadzanych w trakcie Krajowego Zjazdu Dietetyków uczestniczą wyłącznie delegaci obecni podczas zjazdu a wyboru mogą być jawne. O sposobie prowadzenia wyborów w trakcie zjazdu decyduje Komisja Rewizyjna.

3. Do pełnienia funkcji Rzecznika, jego zastępcy oraz członków Sądu Dyscyplinarnego i Wyższego Sądu Dyscyplinarnego mogą kandydować dietetycy wykonujący zawód nieprzerwanie co najmniej od 10 lat. Do pierwszego składu Sadu Dyscyplinarnego, na okres 30 miesięcy, mogą być wybrani trzej przedstawiciele zawodów prawniczych wskazani przez Krajowy Zjazd Dietetyków

4. Członkowie Sądu Dyscyplinarnego, Wyższego Sądu Dyscyplinarnego, Komisji Rewizyjnej, Rzecznik i jego zastępcy nie mogą być członkami innego organu samorządu, z wyjątkiem Krajowego Zjazdu Dietetyków.

5. W przypadku wygaśnięcia mandatu Rzecznika przed upływem kadencji lub niemożności sprawowania funkcji do czasu wyboru nowego Rzecznika funkcję tę pełni jeden z zastępców wyznaczony przez Wyższy Sąd Dyscyplinarny.

6. Funkcji zastępcy Rzecznika nie można pełnić w przypadkach, o których mowa w art. 71 ust. 1 pkt 4 -7.

7. Zastępca Rzecznika zostaje zawieszony w pełnieniu swojej funkcji w przypadku wszczęcia przeciwko niemu postępowania w sprawie umyślnego popełnienia przestępstwa ściganego z oskarżenia publicznego lub postępowania w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej.

Art. 30. 1. Czynne prawo wyborcze przysługuje wszystkim członkom KID, z wyjątkiem członków:

- 1) wobec których orzeczono zakaz pełnienia funkcji z wyboru w organach samorządu lub zawieszonych w prawie wykonywania zawodu lub
- 2) wobec których sąd orzekł prawomocnie środek karny pozbawienia praw publicznych lub środek karny albo środek zabezpieczający polegający na zakazie wykonywania zawodu albo sąd lub prokurator wydał postanowienie o zastosowaniu środka zapobiegawczego w postaci zawieszenia w wykonywaniu zawodu.

2. Bierne prawo wyborcze przysługuje wszystkim członkom KID, z wyjątkiem członków:

- 1) zawieszonych w prawie wykonywania zawodu na podstawie art. 12 ust. 4 lub
- 2) wobec których sąd orzekł prawomocnie środek karny pozbawienia praw publicznych lub środek karny albo środek zabezpieczający polegający na zakazie wykonywania zawodu albo sąd lub prokurator wydał postanowienie o zastosowaniu środka zapobiegawczego w postaci zawieszenia w wykonywaniu zawodu, lub
- 3) skazanych prawomocnym wyrokiem sądu za popełnione umyślnie przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego, lub
- 4) ukaranych karą dyscyplinarną, o której mowa w art. 71 pkt 4-7

- do czasu upływu terminu zatarcia kary lub upływu terminu, na który został orzeczony środek zabezpieczający.

3. Bierne prawo wyborcze nie przysługuje członkom KID, którzy za okres co najmniej jednego roku w okresie ostatnich pięciu lat przed wyborami nie wykonali obowiązku opłacenia składki członkowskiej, do dnia opłacenia tej składki.

Art. 31. 1. Mandat w organie KID przed upływem kadencji wygasa wskutek:

- 1) wykreślenia z Krajowego Rejestru Dietetyków;
- 2) odwołania przez organ, który dokonał wyboru;
- 3) ukarania karą dyscyplinarną, o której mowa w art. 71 pkt 4-7;
- 4) zawieszenia w prawie wykonywania zawodu;
- 5) odwołania składu organu;
- 6) prawomocnego orzeczenia przez sąd środka karnego pozbawienia praw publicznych lub środka karnego polegającego na zakazie wykonywania zawodu albo prawomocnego orzeczenia przez sąd środka zabezpieczającego polegającego na zakazie wykonywania zawodu;
- 7) skazania prawomocnym wyrokiem sądu za popełnione umyślnie przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego;
- 8) niewykonania obowiązku opłacenia składki członkowskiej za okres jednego roku;
- 9) zrzeczenia się mandatu;
- 10) śmierci.

2. Mandat w organie KID ulega zawieszeniu w razie:

- 1) wszczęcia przeciwko osobie go sprawującej postępowania w sprawie umyślnego popełnienia przestępstwa ściganego z oskarżenia publicznego;
- 2) uchylania się od wykonywania obowiązków przez okres dłuższy niż 3 miesiące.

3. Mandat członków Sądu Dyscyplinarnego, Wyższego Sądu Dyscyplinarnego, Rzecznika ulega zawieszeniu również w przypadku wszczęcia przeciwko osobie go sprawującej postępowania w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej.

4. O zawieszeniu, o którym mowa w ust. 2 pkt 2, decyduje Krajowa Rada Dietetyków, wskazując okres zawieszenia.

5. W przypadku zawieszenia, Krajowa Rada Dietetyków może wskazać osobę, która będzie pełniła obowiązki osoby, której mandat został zawieszony przez czas określony, nie dłuższy niż 12 miesięcy.

Art. 32. 1. Członkowie organów KID pełnią swoje obowiązki nieodpłatnie.

2. Krajowy Zjazd Dietetyków ustala wykaz funkcji w organach KID, których pełnienie może być wynagradzane, oraz zasady wynagradzania i wysokość wynagrodzenia osób pełniących obowiązki na stanowiskach określonych w uchwale Krajowego Zjazdu Dietetyków.

Art. 33. 1. Na pisemny wniosek organów samorządu pracodawca jest obowiązany zwolnić od pracy pracownika będącego członkiem organu KID lub wykonującego czynności na rzecz KID, bez zachowania prawa do wynagrodzenia.

2. Krajowa Rada Dietetyków określa zasady i tryb kompensacji wynagrodzenia przez organy samorządu na czas zwolnień od pracy, o których mowa w ust. 1, oraz tryb zwrotu kosztów podróży i innych uzasadnionych wydatków poniesionych przez członka w związku z wykonywaniem czynności na rzecz KID, biorąc pod uwagę przepisy wydane na podstawie art. 77⁵ § 2 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy.

Art. 34. 1. Organy kolegialne KID podejmują uchwały w głosowaniu jawnym. Po podjęciu uchwały organy KID są obowiązane do niezwłocznego sporządzenia jej tekstu na piśmie.

2. Uchwały, o których mowa w ust. 1, są podejmowane zwykłą większością głosów, w obecności co najmniej połowy członków danego organu.

Art. 35. 1. Organy kolegialne KID podejmujące uchwały są obowiązane przekazywać ministrowi właściwemu do spraw zdrowia, w terminie 21 dni od dnia ich podjęcia, uchwały dotyczące:

- 1) regulaminu wyborów do organów KID;
- 2) regulaminów organów KID;
- 3) wyborów osób na funkcje w organach KID;
- 4) reprezentowania KID przez osoby pełniące funkcje w ich organach.

2. Minister właściwy do spraw zdrowia może zaskarżyć do Sądu Najwyższego pod zarzutem niezgodności z prawem uchwałę organu KID w terminie 3 miesięcy od dnia jej otrzymania. Do rozpoznania skargi stosuje się przepisy ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 1805) o postępowaniu nieprocesowym.

3. Sąd Najwyższy może utrzymać zaskarżoną uchwałę w mocy albo ją uchylić i przekazać sprawę do ponownego rozpoznania właściwemu organowi KID, ustalając wytyczne co do sposobu jej załatwienia.

4. Minister właściwy do spraw zdrowia w celu realizacji uprawnienia, o którym mowa w ust. 2, lub w przypadku nienadesłania uchwały, o której mowa w ust. 1, ma prawo zwrócić się do organu KID z żądaniem przekazania podjętej przez ten organ uchwały. Organ KID przekazuje uchwałę w terminie 14 dni od dnia otrzymania żądania.

5. Minister właściwy do spraw zdrowia może zwrócić się do Krajowego Zjazdu Dietetyków lub do Krajowej Rady Dietetyków o podjęcie uchwały w sprawie należącej do właściwości samorządu.

6. Wniosek, o którym mowa w ust. 5, powinien rozpatrzyć najbliższy Krajowy Zjazd Dietetyków, a Krajowa Rada Dietetyków - na najbliższym posiedzeniu, jednak nie później niż w terminie 3 miesięcy od dnia jego wpływu.

7. Przepisów ust. 1-6 nie stosuje się do uchwał:

- 1) podejmowanych w postępowaniu w zakresie odpowiedzialności zawodowej dietetyków;
- 2) do których na podstawie odrębnych przepisów stosuje się przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego odnoszące się do decyzji administracyjnych.

Art. 36. Krajowa Rada Dietetyków przesyła ministrowi właściwemu do spraw zdrowia, w terminie do dnia 31 maja, sprawozdanie z działalności samorządu dietetyków za rok ubiegły.

Art. 37. Najwyższym organem samorządu jest Krajowy Zjazd Dietetyków.

Art. 38. 1. W Krajowym Zjeździe Dietetyków biorą udział delegaci wybrani przez dietetyków zamieszkałych na terenie poszczególnych województw oraz z głosem doradczym, niebędący delegatami, członkowie ustępujących organów samorządu.

2. Wybór delegatów w województwie odbywa się w głosowaniu na listę kandydatów na delegatów z danego województwa sporządzoną dla całego województwa.

3. Wybór delegatów następuje w głosowaniu przeprowadzonym za pomocą:
1) kart wyborczych lub urządzeń elektronicznych w rejonach wyznaczonych dla poszczególnych części województwa przez Krajową Radę Dietetyków albo
2) systemu teleinformatycznego.

4. Liczba delegatów wybieranych przez dietetyków zamieszkałych na terenie poszczególnych województw jest ustalana w równej proporcji między liczbą dietetyków mających czynne prawo wyborcze, zgodnie z art. 66 ust. 1, oraz zamieszkujących na terenie danego województwa i liczbą delegatów wybieranych w danym województwie.

5. Szczegółowy sposób i tryb przeprowadzania wyborów delegatów na Krajowy Zjazd Dietetyków oraz liczbę delegatów wybieranych z poszczególnych województw określa Krajowa Rada Dietetyków.

6. Krajowy Zjazd Dietetyków zwołuje Krajowa Rada Dietetyków co 5 lat.

Art. 39. 1. Jeżeli w okresie ogłoszenia stanu zagrożenia epidemicznego, stanu epidemii lub innego stanu nadzwyczajnego utrudniającego lub uniemożliwiającego funkcjonowanie samorządu nie przeprowadzono wyborów na kolejną kadencję organów samorządu, dotychczasowe organy samorządu i osoby pełniące funkcje w tych organach działają do czasu wyboru oraz ukonstytuowania się nowych organów samorządu lub do czasu wyboru osób do pełnienia funkcji w tych organach, nie dłużej jednak niż do 60 dni od dnia odwołania stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii.

Art. 40. Do zadań Krajowego Zjazdu Dietetyków należy:

- 1) wybór Prezesa;
- 2) wybór Krajowej Rady Dietetyków, Komisji Rewizyjnej, Sądu Dyscyplinarnego, Wyższego Sądu Dyscyplinarnego oraz Rzecznika i jego zastępców;

- 3) uchwalanie wytycznych działania samorządu i jego organów;
- 4) określenie zasad przeprowadzania wyborów do organów samorządu, liczby członków tych organów oraz trybu ich odwoływania, a także zasad podejmowania uchwał przez organy samorządu;
- 5) rozpatrywanie i zatwierdzanie sprawozdań Krajowej Rady Dietetyków, Komisji Rewizyjnej, Sądu Dyscyplinarnego, Wyższego Sądu Dyscyplinarnego i Rzecznika;
- 6) kodyfikowanie zasad etyki dietetyków;
- 7) ustalanie podstawowych zasad gospodarki finansowej samorządu.

Art. 41. 1. Nadzwyczajny Krajowy Zjazd Dietetyków zwołuje Krajowa Rada Dietetyków:

- 1) z własnej inicjatywy;
- 2) na wniosek prezydium Krajowej Rady Dietetyków;
- 3) na wniosek Komisji Rewizyjnej;
- 4) na wniosek co najmniej 1/20 członków KID.

2. Nadzwyczajny Krajowy Zjazd Dietetyków powinien być zwołany nie później niż w terminie 3 miesięcy od dnia wpływu wniosku o jego zwołanie i obraduje nad sprawami, dla których został zwołany.

3. W przypadku niezwołania Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Dietetyków przez Krajową Radę Dietetyków w terminie, o którym mowa w ust. 2, Nadzwyczajny Krajowy Zjazd Dietetyków zwołuje minister właściwy do spraw zdrowia.

Art. 42. Do zakresu działania Krajowej Rady Dietetyków należy:

- 1) reprezentowanie samorządu wobec organów państwowych i samorządowych, sądów, organów Narodowego Funduszu Zdrowia, instytucji i organizacji;
- 2) wykonywanie uchwał Krajowego Zjazdu Dietetyków;
- 3) udzielanie opinii o projektach aktów prawnych oraz przedstawianie wniosków dotyczących unormowań prawnych z zakresu ochrony zdrowia;
- 4) opiniowanie programu studiów wyższych oraz programów specjalizacji z zakresu dietetyki;

- 5) uchwalanie budżetu Krajowej Rady Dietetyków i zatwierdzanie sprawozdań z jego wykonania oraz rozpatrywanie wniosków Komisji Rewizyjnej;
- 6) wybór Prezesa oraz Rzecznika, jeżeli ich mandat wygaś w okresie pomiędzy Krajowymi Zjazdami Dietetyków;
- 7) koordynowanie doskonalenia zawodowego dietetyków;
- 8) ustalanie zasad gospodarki finansowej samorządu;
- 9) określanie wysokości składki członkowskiej i zasad jej podziału oraz wysokości opłat manipulacyjnych;
- 10) wykonywanie innych zadań określonych w ustawie oraz przepisach odrębnych.

Art. 43. Do zakresu działania Komisji Rewizyjnej należy kontrola działalności finansowej i gospodarczej Krajowej Rady Dietetyków.

Art. 44. Sąd Dyscyplinarny rozpatruje sprawy dyscyplinarne dietetyków, wniesione przez Rzecznika.

Art. 45. Wyższy Sąd Dyscyplinarny:

- 1) uchwała regulaminy wewnętrzne Sądu Dyscyplinarnego i Wyższego Sądu Dyscyplinarnego;
- 2) rozpatruje odwołania od orzeczeń Sądu Dyscyplinarnego.

Art. 46. Rzecznik:

- 1) przygotowuje postępowanie dyscyplinarne i wykonuje czynności oskarżyciela przed Sądem Dyscyplinarnym i Wyższym Sądem Dyscyplinarnym;
- 2) prowadzi działalność prewencyjną w zakresie wykroczeń zawodowych i postępowania sprzecznego z zasadami etyki zawodowej.

Art. 47. Samorząd może prowadzić działalność gospodarczą.

Art. 48. Działalność samorządu jest finansowana:

- 1) ze składek członkowskich;
- 2) z innych źródeł, a w szczególności z dotacji, subwencji, darowizn i spadków;

3) z działalności gospodarczej.

Art. 49. Nieopłacone w terminie składki członkowskie i koszty postępowania w przedmiocie odpowiedzialności dyscyplinarnej podlegają egzekucji w trybie ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2020 r. poz. 1427).

Rozdział VI

Odpowiedzialność zawodowa dietetyków

Art. 50. 1. Członkowie samorządu dietetyków podlegają odpowiedzialności zawodowej za:

- 1) zawinione naruszenie zasad etyki zawodowej;
- 2) zawinione naruszenie przepisów dotyczących wykonywania zawodu;
- 3) uporczywe uchylanie się od płacenia składek członkowskich.

2. Odpowiedzialności zawodowej, o której mowa w ust. 1, podlegają także obywatele państw członkowskich Unii Europejskiej wykonujący tymczasowo i okazjonalnie zawód dietetyka na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

3. Ilekroć w przepisach niniejszego rozdziału jest mowa o sądzie dyscyplinarnym bez bliższego określenia, rozumie się przez to Sąd Dyscyplinarny lub Wyższy Sąd Dyscyplinarny

Art. 51. 1. Postępowanie w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej o ten sam czyn toczy się niezależnie od postępowania karnego w sprawie o przestępstwo, postępowania w sprawie o wykroczenie lub postępowania dyscyplinarnego wszczętego w jednostce organizacyjnej, w której przepisy szczególne przewidują takie postępowanie. Może jednak być ono zawieszane do czasu ukończenia postępowania karnego w sprawie o przestępstwo lub postępowania w sprawie o wykroczenie.

Art. 52. 1. Postępowanie w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej obejmuje:

- 1) czynności sprawdzające,

- 2) postępowanie wyjaśniające,
- 3) postępowanie przed sądem dyscyplinarnym,
- 4) postępowanie wykonawcze.

2. Celem czynności sprawdzających jest zbadanie okoliczności koniecznych do ustalenia, czy istnieją podstawy do wszczęcia postępowania wyjaśniającego. W trakcie czynności sprawdzających nie przeprowadza się dowodu z opinii biegłego ani czynności wymagających spisania protokołu, z wyjątkiem przesłuchania w charakterze świadka osoby składającej skargę na dietetyka.

3. Celem postępowania wyjaśniającego jest ustalenie, czy został popełniony czyn mogący stanowić przewinienie zawodowe, wyjaśnienie okoliczności sprawy, a w przypadku stwierdzenia znamion przewinienia zawodowego - ustalenie osoby obwinionej oraz zebranie, zabezpieczenie i w niezbędnym zakresie utrwalenie dowodów dla sądu dyscyplinarnego.

4. Celem postępowania przed sądem dyscyplinarnym jest pociągnięcie do odpowiedzialności sprawcy przewinienia zawodowego oraz ujawnienie okoliczności sprzyjających popełnianiu przewinień zawodowych, a także zapobieganie im oraz umacnianie poszanowania prawa i zasad współżycia społecznego.

5. Celem postępowania wykonawczego jest wykonanie orzeczeń zapadłych w toku postępowania przed sądem dyscyplinarnym.

6. Postępowania określone w ust 1 pkt 1-4 powinny zakończyć się w terminie 90 dni od daty wpłynięcia sprawy.

Art. 53. 1. Stronami postępowania w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej są pokrzywdzony oraz osoba obwiniona.

2. W postępowaniu przed sądem dyscyplinarnym stroną jest również Rzecznik lub jego zastępca.

3. W postępowaniu w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej zastępca Rzecznika wykonuje prawa i obowiązki Rzecznika.

Art. 54. 1. Pokrzywdzonym jest osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, której dobro prawne zostało bezpośrednio naruszone lub zagrożone przez przewinienie zawodowe.

2. Pokrzywdzony może ustanowić nie więcej niż dwóch pełnomocników.

3. W przypadku śmierci pokrzywdzonego jego prawa w postępowaniu w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej, w tym prawo dostępu do informacji medycznej oraz dokumentacji medycznej, może wykonywać małżonek, wstępny, zstępny, rodzeństwo, powinowaty w tej samej linii lub stopniu, osoba pozostająca w stosunku przysposobienia oraz jej małżonek, a także osoba pozostająca we wspólnym pożyciu.

Art. 55. 1. Za osobę obwinioną uważa się dietetyka, wobec którego w toku postępowania wyjaśniającego Rzecznik wydał postanowienie o przedstawieniu zarzutu lub przeciwko któremu skierował do sądu dyscyplinarnego wniosek o ukaranie.

2. Osoba obwiniona może ustanowić nie więcej niż dwóch obrońców.

3. W czasie postępowania w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej, na uzasadniony wniosek osoby obwinionej, sąd dyscyplinarny ustanawia jej obrońcę z urzędu spośród dietetyków, adwokatów lub radców prawnych.

4. W przypadku gdy zachodzi uzasadniona wątpliwość co do poczytalności osoby obwinionej i nie ma ona obrońcy z wyboru, sąd dyscyplinarny ustanawia jej obrońcę z urzędu spośród dietetyków, adwokatów lub radców prawnych. W postępowaniu wyjaśniającym sąd ustanawia obrońcę na wniosek Rzecznika.

5. Jeżeli organ prowadzący postępowanie uzna za niezbędne ustanowienie obrońcy ze względu na okoliczności utrudniające obronę, sąd dyscyplinarny ustanawia dla osoby obwinionej obrońcę z urzędu spośród dietetyków, adwokatów lub radców prawnych.

Art. 56. 1. Organ prowadzący postępowanie w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej przeprowadza dowody na wniosek stron lub z urzędu.

2. Jeżeli stwierdzenie okoliczności mających istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy wymaga wiadomości specjalnych, zasięga się opinii biegłego lub specjalisty.

3. W celu wydania opinii o stanie zdrowia psychicznego osoby obwinionej powołuje się dwóch biegłych lekarzy psychiatrów.

4. Nie stanowi naruszenia tajemnicy zawodowej składanie przez dietetyka zeznań lub wyjaśnień w trakcie postępowania w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej.

Art. 57. 1. Jeżeli w postępowaniu w sprawie odpowiedzialności zawodowej świadek, biegły lub specjalista bez usprawiedliwienia nie stawił się na wezwanie Rzecznika lub na rozprawę przed sądem dyscyplinarnym albo bezpodstawnie odmawia zeznań, Rzecznik lub sąd dyscyplinarny może zwrócić się do sądu rejonowego właściwego ze względu na miejsce zamieszkania osoby wezwanej o:

- 1) nałożenie kary pieniężnej za nieusprawiedliwione niestawiennictwo albo za odmowę zeznań;
- 2) przymusowe sprowadzenie świadka, biegłego lub specjalisty.

2. Świadek, biegły lub specjalista nie podlega karze, o której mowa w ust. 1 pkt 1, jeżeli nie był uprzedzony o skutkach niestawiennictwa albo odmowy złożenia zeznań.

3. Jeżeli świadek, biegły lub specjalista nie może stawić się z powodu przeszkody zbyt trudnej do usunięcia, sąd dyscyplinarny zleca jego przesłuchanie członkowi wyznaczonemu ze swego składu. Strony mają prawo brać udział w tej czynności.

Art. 58. 1. Nie można pociągnąć do odpowiedzialności zawodowej osoby obwinionej, dopóki popełnienie przewinienia zawodowego nie zostało udowodnione i stwierdzone prawomocnym orzeczeniem sądu dyscyplinarnego.

2. Organy prowadzące postępowanie w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej kształtują swoje przekonanie na podstawie wszystkich przeprowadzonych dowodów, ocenianych swobodnie, z uwzględnieniem zasad prawidłowego rozumowania oraz wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego.

Art. 59. 1. Postępowania w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej nie wszczyna się, jeżeli:

- 1) czynu nie popełniono albo brak jest danych dostatecznie uzasadniających podejrzenie jego popełnienia;
- 2) czyn nie stanowi przewinienia zawodowego albo przepisy ustawy stanowią, że sprawca nie popełnia przewinienia zawodowego;

- 3) osoba obwiniona zmarła;
- 4) nastąpiło ustanie karalności;
- 5) postępowanie w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej co do tego samego czynu tej samej osoby zostało prawomocnie zakończone albo wcześniej wszczęte toczy się;
- 6) szkodliwość społeczna czynu jest znikoma.

2. Postępowanie w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej umarza się, jeżeli wystąpią przesłanki wymienione w ust. 1.

3. W przypadku śmierci osoby obwinionej przed ukończeniem rozpoczętego postępowania przed sądem dyscyplinarnym toczy się ono nadal, jeżeli w terminie 2 miesięcy od dnia jej zgonu zażąda tego jej małżonek, wstępny, zstępny, rodzeństwo, powinowaty w tej samej linii lub stopniu, osoba pozostająca w stosunku przysposobienia oraz jej małżonek lub osoba pozostająca we wspólnym pożyciu. W takim przypadku sąd dyscyplinarny może wydać tylko orzeczenie uniewinniające albo w przypadku braku przesłanek dla wydania tego rodzaju orzeczenia - umorzyć postępowanie.

Art. 60. 1. Nie można wszcząć postępowania w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej, jeżeli od chwili popełnienia czynu upłynęły 3 lata.

2. Bieg przedawnienia przerywa każda czynność Rzecznika dotycząca czynu dietetyka.

3. Karalność przewinienia zawodowego ustaje, jeżeli od czasu jego popełnienia upłynęło 5 lat.

4. Jeżeli czyn, o którym mowa w ust. 1, stanowi jednocześnie przestępstwo, ustanie karalności przewinienia zawodowego następuje nie wcześniej niż ustanie karalności przestępstwa.

Art. 61. 1. Rzecznik niezwłocznie po otrzymaniu informacji wskazującej na możliwość popełnienia przewinienia zawodowego jest obowiązany wydać postanowienie o wszczęciu bądź o odmowie wszczęcia postępowania wyjaśniającego. Postanowienie doręcza się stronom.

2. Jeżeli zachodzi potrzeba, można zażądać uzupełnienia w określonym terminie danych zawartych w informacji, o której mowa w ust. 1, lub dokonać sprawdzenia faktów w tym zakresie. W tym przypadku postanowienie o wszczęciu albo o odmowie wszczęcia postępowania należy wydać najpóźniej w terminie miesiąca od dnia otrzymania informacji.

3. Pokrzywdzonemu przysługuje zażalenie na postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania wyjaśniającego.

4. Stronom przysługuje zażalenie na postanowienie o umorzeniu postępowania wyjaśniającego.

5. Uprawnionym do złożenia zażalenia przysługuje prawo przejrzenia akt.

6. Zażalenie wnosi się do Sądu Dyscyplinarnego za pośrednictwem Rzecznika w terminie 14 dni od dnia otrzymania odpisu postanowienia.

7. Sąd Dyscyplinarny rozpoznaje zażalenie oraz orzeka w składzie trzyosobowym.

8. Uchylając postanowienie o umorzeniu postępowania wyjaśniającego albo o odmowie jego wszczęcia, Sąd Dyscyplinarny wskazuje powody uchylecia, a w miarę potrzeby - także okoliczności, które należy wyjaśnić, lub czynności, które należy przeprowadzić. Wskazania te są wiążące dla Rzecznika.

Art. 62. W toku postępowania wyjaśniającego Rzecznik powinien dążyć do szczegółowego wyjaśnienia sprawy. W tym celu może przesłuchiwać pokrzywdzonego i inne osoby w charakterze świadków, powoływać i przesłuchiwać biegłych lub specjalistów, jak również przeprowadzać inne dowody. W przypadkach niecierpiących zwłoki, w szczególności wtedy gdy mogłyby to spowodować zatarcie śladów lub dowodów przewinienia zawodowego, Rzecznik może przesłuchać dietetyka w charakterze osoby obwinionej, przed wydaniem postanowienia o przedstawieniu zarzutów, jeżeli zachodzą warunki do sporządzenia takiego postanowienia.

Art. 63. Jeżeli zebrany w postępowaniu wyjaśniającym materiał dowodowy wskazuje na fakt popełnienia przewinienia zawodowego, Rzecznik wydaje postanowienie o przedstawieniu dietetykowi zarzutów.

Art. 64. 1. Jeżeli postępowanie wyjaśniające nie dostarczyło podstaw do sporządzenia wniosku o ukaranie, Rzecznik wydaje postanowienie o umorzeniu postępowania bez konieczności uprzedniego zaznajomienia osoby obwinionej z materiałami postępowania wyjaśniającego i bez postanowienia o zamknięciu postępowania.

2. W postanowieniu o umorzeniu postępowania wskazuje się przyczyny umorzenia.

3. Jeżeli umorzenie następuje po wydaniu postanowienia o przedstawieniu zarzutów, postanowienie o umorzeniu zawiera także imię i nazwisko osoby obwinionej oraz określenie zarzucanego jej czynu.

Art. 65. 1. Jeżeli istnieją podstawy do sporządzenia wniosku o ukaranie, Rzecznik zawiadamia osobę obwinioną lub jej obrońców o terminie końcowego zaznajomienia z materiałami postępowania wyjaśniającego wraz z pouczeniem o możliwości uprzedniego przejrzenia akt.

2. W terminie 14 dni od dnia zaznajomienia osoby obwinionej z materiałami postępowania wyjaśniającego może ona składać wnioski o uzupełnienie postępowania.

3. Termin zaznajomienia osoby obwinionej z materiałami postępowania wyjaśniającego powinien być tak wyznaczony, aby od doręczenia zawiadomienia o nim osobie obwinionej i jej obrońcom upłynęło co najmniej 14 dni.

4. Nieusprawiedliwione niestawiennictwo osoby obwinionej lub jej obrońcy nie wstrzymuje dalszego postępowania.

5. Jeżeli nie zachodzi potrzeba uzupełnienia postępowania wyjaśniającego, Rzecznik wydaje postanowienie o jego zamknięciu.

6. Rzecznik, w terminie 14 dni od dnia wydania postanowienia o zamknięciu postępowania wyjaśniającego, składa do Sądu Dyscyplinarnego wniosek o ukaranie.

Art. 66. 1. W przypadku gdy zebrane w postępowaniu wyjaśniającym lub przeprowadzone przed sądem dyscyplinarnym dowody wskazują z dużym prawdopodobieństwem, że osoba obwiniona popełniła przewinienie zawodowe, a rodzaj tego przewinienia wskazuje, że wykonywanie przez osobę obwinioną zawodu zagraża bezpieczeństwu pacjentów lub grozi popełnieniem kolejnego przewinienia

zawodowego, sąd dyscyplinarny może wydać postanowienie o tymczasowym zawieszeniu prawa wykonywania zawodu przez osobę obwinioną na okres nieprzekraczający 12 miesięcy.

2. Postanowienie o tymczasowym zawieszeniu prawa wykonywania zawodu sąd dyscyplinarny może wydać z urzędu lub na wniosek Rzecznika. Jest ono natychmiast wykonalne.

3. Sąd dyscyplinarny niezwłocznie przekazuje Prezesowi postanowienie o tymczasowym zawieszeniu prawa wykonywania zawodu.

4. Jeżeli do dnia upływu okresu tymczasowego zawieszenia prawa wykonywania zawodu w sprawie zawieszono dietetyka nie zapadnie prawomocne orzeczenie sądu dyscyplinarnego, sąd ten z urzędu bada zasadność dalszego tymczasowego zawieszenia prawa wykonywania zawodu.

5. Na postanowienie, o którym mowa w ust. 1, osobie obwinionej przysługuje zażalenie w terminie 14 dni od dnia jego doręczenia. Zażalenie wnosi się do Wyższego Sądu Dyscyplinarnego za pośrednictwem Sądu Dyscyplinarnego. Zażalenie nie wstrzymuje natychmiastowej wykonalności postanowienia.

6. W przedmiocie zażalenia na postanowienie o tymczasowym zawieszeniu prawa wykonywania zawodu Wyższy Sąd Dyscyplinarny orzeka w składzie trzyosobowym.

Art. 67. 1. Sprawy w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej rozpoznają Sąd Dyscyplinarny i Wyższy Sąd Dyscyplinarny.

2. Właściwy do rozpoznania sprawy w pierwszej instancji jest Sąd Dyscyplinarny.

Art. 68. 1. Postępowanie przed sądem dyscyplinarnym odbywa się na rozprawie jawnej.

2. Sąd dyscyplinarny może wyłączyć jawność rozprawy, jeżeli jawność mogłaby:

- 1) naruszyć tajemnicę zawodową;
- 2) wywołać zakłócenie spokoju lub porządku publicznego;
- 3) ujawnić okoliczności, które ze względu na ważny interes państwa powinny być zachowane w tajemnicy;

4) naruszyć ważny interes prywatny.

3. Sąd dyscyplinarny wyłącza jawność rozprawy także na wniosek pokrzywdzonego.

Art. 69. 1. Sąd Dyscyplinarny orzeka w składzie trzyosobowym.

2. Wyższy Sąd Dyscyplinarny orzeka w składzie pięcioosobowym, jeżeli ustawa nie stanowi inaczej.

3. W składzie orzekającym sądu dyscyplinarnego może uczestniczyć, bez prawa głosu, jeden z członków sądu, wyznaczony w charakterze sędziego rezerwowego.

Art. 70. Sąd dyscyplinarny umarza postępowanie w przypadku, gdy osoba obwiniona w chwili popełnienia czynu była niepoczytalna.

Art. 71. 1. Sąd dyscyplinarny może orzec następujące kary:

- 1) upomnienie;
- 2) naganą;
- 3) karę pieniężną;
- 4) zakaz pełnienia funkcji z wyboru w organach samorządu na okres od 1 roku do 5 lat;
- 5) ograniczenie zakresu czynności w wykonywaniu zawodu na okres od 6 miesięcy do 2 lat;
- 6) zawieszenie prawa wykonywania zawodu na okres od 1 roku do 5 lat;
- 7) pozbawienie prawa wykonywania zawodu.

2. Sąd dyscyplinarny, orzekając karę przewidzianą w ust. 1 pkt 4 - 5, może dodatkowo orzec karę pieniężną.

Art. 72. 1. W przypadku orzeczenia kar przewidzianych w art. 71 ust. 1 pkt 5-7 sąd dyscyplinarny może zarządzić opublikowanie orzeczenia.

2. W przypadku obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej wykonujących tymczasowo i okazjonalnie zawód dietetyka na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej sąd dyscyplinarny orzeka kary, o których mowa w art. 71 ust. 1 pkt 1-6.

Art. 73. 1. Karę pieniężną orzeka się w wysokości od 50% do pięciokrotności minimalnego miesięcznego wynagrodzenia za pracę, na cel społeczny związany z ochroną zdrowia.

2. Karę pieniężną orzeka się samoistnie lub obok kar wymienionych w art. 71 ust. 1 pkt 4-6.

Art. 74. Orzekając karę ograniczenia zakresu czynności w wykonywaniu zawodu, sąd dyscyplinarny określa szczegółowo czynności, których dietetyk nie może wykonywać.

Art. 75. 1. Zawieszenie prawa wykonywania zawodu orzeka się w miesiącach i latach.

2. Bieg kary rozpoczyna się z dniem uprawomocnienia się orzeczenia.

3. Na poczet kary zawieszenia prawa wykonywania zawodu zalicza się okres tymczasowego zawieszenia prawa wykonywania zawodu.

4. W wyniku kary pozbawienia prawa wykonywania zawodu następuje skreślenie z Krajowego Rejestru Dietetyków

5. Dietetyk, wobec którego została orzeczona kara pozbawienia prawa wykonywania zawodu, może ubiegać się ponownie o uzyskanie tego prawa po upływie 10 lat od dnia uprawomocnienia się orzeczenia, w którym wymierzona została kara pozbawienia prawa wykonywania zawodu dietetyka.

Art. 76. 1. Ogłoszenie orzeczenia sądu dyscyplinarnego jest jawne.

2. Po ogłoszeniu orzeczenia przewodniczący składu orzekającego przytacza ustnie jego główne motywy.

Art. 77. 1. Orzeczenie sądu dyscyplinarnego zawiera:

- 1) oznaczenie sądu dyscyplinarnego, który je wydał, oraz sędziów, Rzecznika i protokolanta;
- 2) datę oraz miejsce rozpoznania sprawy i wydania orzeczenia;
- 3) imię, nazwisko oraz numer prawa wykonywania zawodu osoby obwinionej;

- 4) opis i kwalifikację prawną zarzucanego czynu;
- 5) rozstrzygnięcie w przedmiocie postępowania;
- 6) postanowienie o kosztach postępowania;
- 7) rozstrzygnięcie co do kary, a w razie potrzeby - co do zaliczenia na jej poczet tymczasowego zawieszenia w prawie wykonywania zawodu, w przypadku orzeczenia skazującego.

2. Uzasadnienie orzeczenia zawiera:

- 1) wskazanie, jakie fakty sąd dyscyplinarny uznał za udowodnione lub nieudowodnione, na jakich w tej mierze oparł się dowodach i dlaczego nie uznał dowodów przeciwnych;
- 2) wskazanie podstawy prawnej orzeczenia;
- 3) przytoczenie okoliczności, które sąd dyscyplinarny miał na względzie przy wymiarze kary.

3. Orzeczenie Sądu Dyscyplinarnego wraz z pisemnym uzasadnieniem oraz pouczeniem o terminie i sposobie wniesienia odwołania Sąd Dyscyplinarny doręcza stronom w terminie 14 dni od dnia jego ogłoszenia.

Art. 78. 1. W przypadku ukarania osoby obwinionej ponosi ona koszty postępowania, chyba że sąd dyscyplinarny postanowi inaczej.

2. W przypadku uniewinnienia osoby obwinionej lub umorzenia postępowania koszty postępowania ponosi samorząd.

3. Osobie obwinionej przysługuje zażalenie na rozstrzygnięcie o kosztach postępowania w terminie 14 dni od dnia doręczenia orzeczenia.

4. Zażalenie wnosi się do sądu dyscyplinarnego, który wydał orzeczenie.

Art. 79. 1. Od orzeczenia Sądu Dyscyplinarnego stronom przysługuje odwołanie do Wyższego Sądu Dyscyplinarnego w terminie 14 dni od dnia doręczenia orzeczenia.

2. Odwołanie, o którym mowa w ust. 1, wnosi się za pośrednictwem Sądu Dyscyplinarnego.

3. Cofnięcie odwołania przez składającą je stronę przed rozpoczęciem rozprawy odwoławczej wiąże Wyższy Sąd Dyscyplinarny, który pozostawia odwołanie bez

rozpoznania, o ile nie zachodzą przesłanki z art. 439 § 1 pkt 1, 2 i 5-10 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 1987 i 2399 oraz z 2019 r. poz. 150).

Art. 80. 1. Odwołanie co do winy uważa się za zwrócone przeciwko całości orzeczenia.

2. Odwołanie co do kary uważa się za zwrócone przeciwko całości rozstrzygnięcia o karze.

Art. 81. Wyższy Sąd Dyscyplinarny utrzymuje w mocy, uchyla albo zmienia orzeczenie Sądu Dyscyplinarnego.

Art. 82. 1. Orzeczenie Wyższego Sądu Dyscyplinarnego kończące postępowanie w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej jest prawomocne z chwilą ogłoszenia.

2. Orzeczenie Wyższego Sądu Dyscyplinarnego doręcza się stronom wraz z pisemnym uzasadnieniem w terminie 2 miesięcy od dnia jego ogłoszenia.

Art. 83. 1. Samorząd dietetyków prowadzi rejestr ukaranych dietetyków, w którym dokonuje się wpisu o ukaraniu. Rejestr jest jawny dla osób, które wykazą interes prawny.

2. Wpis o ukaraniu obejmuje w szczególności następujące dane:

- 1) datę wpisu;
- 2) imiona i nazwisko;
- 3) datę i miejsce urodzenia;
- 4) numer prawa wykonywania zawodu;
- 5) numer w Krajowym Rejestrze Dietetyków
- 7) oznaczenie orzeczenia;
- 8) datę orzeczenia;
- 9) nazwę orzekającego sądu;

Art. 84. W sprawach nieuregulowanych w ustawie do postępowania w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej stosuje się odpowiednio przepisy:

- 1) ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego; nie stosuje się przepisów o oskarżycielu prywatnym, przedstawicielu społecznym, o postępowaniu przygotowawczym oraz środkach przymusu, z wyjątkiem przepisów o karze pieniężnej;
- 2) rozdziałów I-III i art. 53 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny.

Rozdział VII

Przepisy karne

Art. 85. Kto bez wymaganych uprawnień udziela świadczeń z zakresu dietetyki, podlega grzywnie nie mniejszej niż 2 500 zł.

Art. 86. Jeżeli sprawca czynu określonego w art. 85 działa w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, podlega grzywnie nie mniejszej niż 25 000 zł albo karze ograniczenia wolności.

Art. 87. Kto bez wymaganych uprawnień posługuje się tytułem zawodowym dietetyka, podlega karze grzywny nie mniejszej niż 10 000 zł.

Art. 88. Kto dopuszcza do udzielania świadczeń z zakresu dietetyki osobę nieposiadającą prawa wykonywania zawodu wymaganego do udzielania tych świadczeń, podlega karze ograniczenia wolności albo grzywny nie mniejszej niż 25 000 zł.

Rozdział VIII

Przepisy końcowe

Art. 89. Ustawa wchodzi w życie po upływie 12 miesięcy od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem przepisów art. 85-88, które wchodzi w życie po upływie 24 miesięcy od dnia ogłoszenia.

Uzasadnienie

1. Cel i potrzeba wydania ustawy, rzeczywisty stan w dziedzinie, która ma zostać unormowana

W czasie, w którym coraz częściej zwraca się uwagę na problemy związane z prawidłowym odżywianiem, w sytuacji, w której trzech na pięciu dorosłych obywateli RP ma problem z nadwagą, brak zawodu medycznego, który z zdecydowany sposób mógłby przyczynić się do zmiany obecnych trendów, jest niezrozumiały.

Aktualna sytuacja, w której na potrzeby rynku pracy, a nie biorąc pod uwagę rzeczywiste potrzeby systemu ochrony zdrowia, zawód dietetyka zaliczony jest do grupy „Inni specjaliści ochrony zdrowia” nie stanowiąc go zawodem medycznym, jest nie do zaakceptowania.

Proponowana ustawa o zawodzie dietetyka ma to zmienić. Ustanowienie nowego zawodu medycznego, jakim ma być właśnie zawód dietetyka, to krok w kierunku uporządkowania rynku zawodów medycznych (podobnie jak stało się z zawodem „Ratownika medycznego”, który pod koniec ubiegłego roku został ustawowo uregulowany). Ustawowe unormowanie zawodu dietetyka, przyczyni się do uporządkowania rynku zawodów medycznych, nie tylko na obszarze RP, ale także pozwoli uregulować sytuację zawodu na unijnym rynku pracy zawodów związanych z ochroną zdrowia. Polska jest bowiem jednym z nielicznych państw UE, który nie ma uregulowanej sytuacji prawnej w/w zawodu.

Ustawa o zawodzie dietetyka zmieni obecnie niekorzystną sytuację, wpłynie pozytywnie na konkurencyjność rynku pracy. Funkcjonowanie zawodu dietetyka, jako zawodu medycznego o uregulowanej sytuacji prawnej w istotny sposób wpłynie na dostęp obywateli do prawidłowej opieki zdrowotnej, pozwoli zmienić złe nawyki żywieniowe, będzie korzystnie oddziaływać na edukację w zakresie prawidłowego żywienia. Funkcjonowanie zawodu dietetyka przyczyni się do kształtowania właściwych postaw żywieniowych, a przez to do poprawy kondycji zdrowotnej obywateli. Tym samym, może korzystnie wpłynąć na mniejsze obłożenie gabinetów lekarskich i konsultacji lekarskich.

Ustawa o zawodzie dietetyka przygotowana jest w sposób kompleksowy. Zawiera przepisy regulujące zawód dietetyka, przepisy określające prawo wykonywania zawodu wraz z regulacjami związanymi z procesem ciągłego kształcenia zawodowego. Ustanawiając zawód dietetyka stworzony zostanie nowy samorząd – samorząd dietetyków, organ, który odpowiadać będzie za prawidłowe wykonywanie zawodu. Ustawa zawiera też przepisy związane z odpowiedzialnością zawodową wraz z systemem kar za popełnienie przewinienia zawodowego. Układ i zakres ustawy czyni ten akt prawny aktem kompleksowym.

2. Różnice między dotychczasowym a projektowanym stanem prawnym

Projektodawca proponuje regulację zasad zawodu dietetyka; uzyskiwania prawa do wykonywania zawodu dietetyka; kształcenia i doskonalenia zawodowego dietetyków; odpowiedzialności zawodowej dietetyków, a także zasady działania samorządu zawodowego dietetyków, jego organizację i zadania oraz prawa i obowiązki członków samorządu. W **art. 2** projektodawca proponuje objęcie tytułu zawodowego dietetyka ochroną prawną. W rozdziale II uregulowano zasady wykonywania zawodu dietetyka. Dietetyk wykonuje zawód z należytą starannością w trosce o bezpieczeństwo zdrowotne pacjenta, zgodnie z zasadami etyki zawodowej, poszanowaniem praw pacjenta, aktualnym stanem wiedzy medycznej oraz wiedzy o żywności i żywieniu (**art. 5**). Wykonywanie zawodu dietetyka polega na udzielaniu świadczeń zdrowotnych określonych w art. 2 ust. 1 pkt 10 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej, w tym na promocji zdrowia i edukowaniu pacjentów w zakresie zdrowego odżywiania i zdrowego stylu życia; diagnozowaniu stanu zdrowia pacjenta w zakresie służącym do prawidłowego przygotowania indywidualnej diety leczniczej łącznie z wykonywaniem badań antropometrycznych i badań biochemicznych; zleceniu badań medycznych niezbędnym do określenia stanu pacjenta w związku z zakresem wykonywanych świadczeń dietetycznych; stosowaniu żywienia klinicznego i specjalistycznego przy zastosowaniu produktów leczniczych naturalnych; rozpoznaniu, działaniach prewencyjnych, leczeniu otyłości i nadwagi przy zastosowaniu niefarmakologicznych metod leczenia; udzielaniu indywidualnych i grupowych porad żywieniowych; nadzorze nad jakością surowców i produktów żywnościowych oraz

warunków ich przechowywania w placówkach leczniczych i zbiorowego żywienia. Za wykonywanie zawodu dietetyka uważa się także prowadzenie prac naukowo-badawczych w zakresie dietetyki oraz nauczanie zawodu dietetyka oraz wykonywanie prac na rzecz doskonalenia zawodowego dietetyków. Dietetyk wykonujący swój zawód w ramach działalności gospodarczej zalicza się do podmiotów leczniczych wykonujących działalność leczniczą w rozumieniu art. 4 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej.

W art. 6 określono, że dietetyk może wykonywać zawód na podstawie umowy o pracę, umowy cywilnoprawnej w ramach wolontariatu lub praktyk zawodowych zgodnie z przepisami art. 5 ustawy o działalności leczniczej; na podstawie przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców w formach przewidzianych dla wykonywania działalności gospodarczej, jeżeli ustawa nie stanowi inaczej, oraz w formie spółki cywilnej lub spółki handlowej regulowanej przepisami ustawy z dnia 15 września 2000 r. Kodeks spółek handlowych. Dietetyk lub podmiot na rzecz którego wykonywane są czynności musi posiada ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej, przy czym suma ubezpieczeniowa nie może być mniejsza niż 150 000 zł

Dietetyk może wykonywać czynności zawodowe po wyrażeniu przez pacjenta albo jego przedstawiciela ustawowego lub opiekuna faktycznego zgody na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 listopada 2008 r o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta (art. 7). Zgoda na wykonanie czynności nie jest wymagana w przypadku wykonywania czynności zawodowych na pisemne zlecenie lekarza w przypadkach, w których brak wykonania zaleceń będzie miał negatywny wpływ na zdrowie pacjenta. Dietetyk informuje pacjenta o celu postępowania, jego przebiegu, wynikach i sposobie ich udostępniania.

Dietetyk ma obowiązek zachowania w tajemnicy informacji związanych z pacjentem uzyskanych w związku z wykonywaniem zawodu. Obowiązek zachowania tajemnicy zawodowej nie może być ograniczony w czasie. Proponuje się wyjątek od tej zasady w przypadku, gdy poważnie jest zagrożone zdrowie lub życie pacjenta lub wynika to z przepisów odrębnych.

Jeżeli osoba wykonująca zawód medyczny stwierdziła naruszenie zasad wykonywania zawodu dietetyka, jest obowiązana niezwłocznie przekazać swoje uwagi

osobie naruszającej zasady wykonywania zawodu. W przypadku dalszego naruszania zasad wykonywania zawodu dietetyka, które może prowadzić do zagrożenia życia lub zdrowia pacjenta, osoba wykonująca zawód medyczny niezwłocznie zawiadamia o tym bezpośredniego przełożonego oraz Rzecznika Dyscyplinarnego, zwanego dalej "Rzecznikiem". W ten sposób wprowadza się dwustopniową ścieżkę rozwiązania problemów, umożliwiającą powstrzymanie naruszeń na jak najwcześniejszym etapie.

W **art. 11** ustalono obowiązki dietetyka. Należą do nich zobowiązania: udzielania informacji pacjentowi lub jego przedstawicielowi ustawowemu albo osobie bliskiej lub opiekunowi faktycznemu w zakresie niezbędnym do udzielanych przez siebie świadczeń medycznych; zachowywania w tajemnicy informacje związane z pacjentem, uzyskane w związku z wykonywaniem zawodu; prowadzenie i udostępnianie dokumentację medyczną zgodnie z zasadami określonymi w ustawie z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta. Dietetyk za zgodą lekarza może brać udział w przeprowadzanych przez lekarza czynnościach diagnostycznych i profilaktycznych, uzasadnionych ich zakresem.

Dietetyk ma prawo i obowiązek pogłębiania i aktualizowania wiedzy oraz umiejętności zawodowych, w szczególności ma prawo do uzyskiwania tytułu specjalisty.

Podnoszenie kwalifikacji dietetyka może odbywać się w ramach kształcenia podyplomowego prowadzonego przez uczelnie wyższe zgodnie z przepisami zawartymi w ustawie z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, przez uczelnie akredytowane przez ministra właściwego do spraw zdrowia oraz uczelnie wyższe, w których kształcą się dietetyków na studiach I i II stopnia albo na studiach II stopnia na kierunku dietetyka lub które w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy prowadzą studia podyplomowe z zakresu dietetyki, żywienia człowieka i bezpieczeństwa żywności. Minister właściwy do spraw zdrowia, kierując się standardami nauczania w drodze rozporządzenia określi zasady akredytacji. Studia podyplomowe mogą być prowadzone także przez Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego a także przez uczelnie wyższe działające na podstawie ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce po uzyskaniu akceptacji programu nauczania przez CMKP w drodze decyzji administracyjnej. Pogłębianie i aktualizacja wiedzy zawodowej może odbywać

się także w formie szkoleń prowadzonych przez samorząd zawodowy lub inne podmioty po uzyskaniu akceptacji programu szkolenia przez samorząd zawodowy dietetyków.

Samorząd dietetyków, w celu oceny wykonywania zawodu, jest uprawniony do kontrolowania pracy dietetyków (art. 13). Kontrola jest przeprowadzana przez osoby upoważnione przez samorząd dietetyków. Osobą upoważnioną do przeprowadzenia kontroli może być dietetyk wykonujący zawód przez przynajmniej 5 lat. Osoby wykonujące czynności kontrolne, po okazaniu imiennego upoważnienia, mają prawo do wglądu do informacji i dokumentacji medycznej; wstępu do pomieszczeń podmiotu wykonującego czynności dietetyka; żądania ustnych i pisemnych wyjaśnień.

Po przeprowadzeniu kontroli sporządzany jest protokół, który powinien zawierać: dane identyfikujące podmiot kontrolowany, datę rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych, dane identyfikujące osoby wykonujące czynności kontrolne, opis stanu faktycznego, wnioski osób wykonujących czynności kontrolne, datę i miejsce sporządzenia protokołu, podpisy osób dokonujących czynności kontrolne.

Przy wykonywaniu zawodu dietetyk współpracuje z osobami wykonującymi inne zawody medyczne w rozumieniu ustawy o działalności leczniczej oraz innych ustaw regulujących zawody medyczne. W uzasadnionych przypadkach dietetyk może zwrócić się do lekarza kierującego o pisemne uzasadnienie i informacje dotyczące potrzeby wykonania wskazanych badań i czynności. Dietetyk jest obowiązany do wykonania zaleconych przez lekarza kierującego świadczeń, jeżeli ten uzasadni ich potrzebę, chyba, że ich wykonanie mogłoby zagrozić życiu lub zdrowiu pacjenta. Dietetyk informuje o odmowie wykonania świadczeń lekarza zlecającego i samorząd dietetyków.

Dietetyk ma prawo wglądu do dokumentacji medycznej pacjenta oraz do uzyskania od podmiotu udzielającego świadczeń zdrowotnych pełnej informacji w rozumieniu przepisów ustawy o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta, w tym w szczególności o stanie zdrowia pacjenta, rozpoznaniu, proponowanych metodach diagnostycznych, leczniczych, zapobiegawczych i dających się przewidzieć następstwach podejmowanych działań, w zakresie niezbędnym do udzielanych świadczeń leczniczych.

W rozdziale III proponuje się przepisy związane z prawem wykonywania zawodu dietetyka.

Świadczenia opieki zdrowotnej mogą być wykonywane przez dietetyka posiadającego tytuł licencjata i magistra dietetyki, posiadająca udokumentowaną praktykę zawodową trwającą co najmniej 1000 godzin; licencjata dietetyki oraz co najmniej 3 letnie doświadczenie w wykonywaniu czynności dietetyka; magistra dietetyki nie posiadającego tytułu zawodowego licencjata dietetyki oraz co najmniej 3 letnie doświadczenie w wykonywaniu czynności dietetyka, oraz ukończone co najmniej 2-semesterne studia podyplomowe z zakresu dietetyki; magistra innych dyscyplin naukowych z dziedziny nauk medycznych i nauk o zdrowiu mającego ukończone co najmniej 2-semesterne studia podyplomowe z zakresu dietetyki; osobę posiadającą tytuł naukowy z zakresu dietetyki oraz udokumentowane co najmniej roczne doświadczenie zawodowe lub osobę posiadającą tytuł naukowy z zakresu nauk medycznych i co najmniej roczne doświadczenie w wykonywaniu czynności dietetyka lub posiadającej dorobek naukowy z zakresu dietetyki lub technologii żywności i żywienia.

Prawo wykonywania zawodu dietetyka przysługuje osobie, która posiada pełną zdolność do czynności prawnych; jej stan zdrowia pozwala na wykonywanie zawodu dietetyka, co potwierdza się orzeczeniem lekarskim albo innym dokumentem potwierdzającym brak przeciwwskazań do wykonywania zawodu dietetyka, wymaganych w państwie członkowskim Unii Europejskiej innym niż Rzeczpospolita Polska lub Konfederacji Szwajcarskiej, lub w państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stronie umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym wydanym przez właściwe podmioty w tym państwie; wykazuje znajomość języka polskiego w stopniu wystarczającym do wykonywania zawodu dietetyka; swoim dotychczasowym zachowaniem daje rękojmię prawidłowego wykonywania zawodu dietetyka, w szczególności nie była skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo przeciwko życiu i zdrowiu, przeciwko wolności seksualnej i obyczajności oraz za czyny określone w art. 207 i art. 211 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (Dz. U. z 2018 r. poz. 1600 i 2077) oraz posiada dyplom, świadectwo lub inny dokument, zwane dalej "dyplomem", potwierdzający kwalifikacje do wykonywania zawodu dietetyka, o których mowa w art. 16, uzyskane w państwie członkowskim Unii Europejskiej innym niż Rzeczpospolita Polska lub Konfederacji Szwajcarskiej, lub w państwie członkowskim Europejskiego

Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stronie umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, uznane w Rzeczypospolitej Polskiej zgodnie z przepisami o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej.

Za wystarczające w zakresie spełnienia wymagania znajomości języka uznaje się przedstawienie odpowiednich dokumentów potwierdzających ukończenie studiów wyższych prowadzonych w języku polskim albo w przypadku obywateli polskich złożenie oświadczenia następującej treści: "Oświadczam, że władam językiem polskim w mowie i piśmie w zakresie niezbędnym do wykonywania zawodu dietetyka.", zawierającego klauzulę "Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.". W przypadku pozostałych osób wymagane jest złożenie z wynikiem pozytywnym egzaminu z języka polskiego organizowanego przez podmioty posiadające uprawnienia samorządu dietetyków do przeprowadzania egzaminu. Osoba zdająca ponosi koszty egzaminu, a wpływy z tego tytułu stanowią przychód samorządu dietetyków. Minister właściwy do spraw zdrowia, po zasięgnięciu opinii samorządu dietetyków, określi, w drodze rozporządzenia zakres znajomości języka polskiego w mowie i piśmie, niezbędnej do wykonywania zawodu dietetyka, mając na względzie w szczególności zakres uprawnień zawodowych dietetyków, a także sposób i tryb przeprowadzenia egzaminu, o którym mowa w ust. 2 pkt 2, wysokość opłaty za ten egzamin oraz wzór zaświadczenia potwierdzającego pozytywne złożenie egzaminu, mając na względzie zapewnienie prawidłowego przebiegu egzaminu oraz koszt organizacji egzaminu.

Prawo wykonywania zawodu dietetyka wygasa w przypadku śmierci; zrzeczenia się prawa wykonywania zawodu; prawomocnego orzeczenia przez sąd dyscyplinarny zakazu wykonywania zawodu; utraty pełnej zdolności do czynności prawnych lub niewykonywania zawodu dietetyka przez okres 10 lat od daty uzyskania uprawnień.

Dietetyk, który utracił prawo wykonywania zawodu może zostać przywrócony w prawach do wykonywania zawodu w przypadkach określonych w proponowanej ustawie po odbyciu stażu obejmującego co najmniej 480 godzin. Staż odbywa się pod nadzorem i w miejscu wskazanym przez odpowiedni organ samorządu zawodowego dietetyków. Procedura przywrócenia do wykonywania zawodu odbywa się na pisemną

prośbę zainteresowanego i zgodnie z zasadami i procedurą określoną przez Samorząd dietetyków.

Dietetyk będący obywatelem państwa członkowskiego Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej lub państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, który posiada uprawnienia do wykonywania zawodu dietetyka w państwie członkowskim Unii Europejskiej innym niż Rzeczpospolita Polska, Konfederacji Szwajcarskiej lub w państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stronie umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, może tymczasowo i okazjonalnie wykonywać zawód dietetyka, jeżeli złoży do organów samorządu zawodowego dietetyków pisemne oświadczenie o zamiarze tymczasowego i okazjonalnego wykonywania zawodu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej; dokument potwierdzający obywatelstwo; zaświadczenie wydane przez właściwe organy państwa członkowskiego Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej lub państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, stwierdzające, że zgodnie z prawem wykonuje w tym państwie zawód dietetyka oraz że w chwili składania oświadczenia nie obowiązuje go zakaz, nawet tymczasowy, wykonywania zawodu dietetyka; zaświadczenie o wykonywaniu tego zawodu przez co najmniej rok w okresie ostatnich 10 lat albo dokument potwierdzający kształcenie regulowane - w przypadku gdy zawód dietetyka nie jest regulowany w państwie siedziby usługodawcy; dokumenty potwierdzające kwalifikacje do wykonywania zawodu dietetyka. Oświadczenie składa się przed rozpoczęciem wykonywania zawodu dietetyka na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej po raz pierwszy i ponawia w każdym roku, w którym dietetyk zamierza wykonywać zawód w sposób tymczasowy i okazjonalny na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Dietetyk przedkłada samorządowi dietetyków dokumenty przed rozpoczęciem wykonywania zawodu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej po raz pierwszy oraz każdorazowo w przypadku istotnej zmiany zawartych w nich informacji. Dietetyk z chwilą złożenia oświadczenia oraz dokumentów zostaje wpisany do rejestru osób uprawnionych do wykonywania zawodu dietetyka tymczasowo i okazjonalnie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Rejestr prowadzi samorząd dietetyków. Samorząd dietetyków dokonuje wpisu do rejestru oraz wydaje zaświadczenie o spełnieniu przez

dietetyka obowiązku złożenia oświadczenia oraz dokumentów. Wpis do rejestru oraz wydanie zaświadczenia są bezpłatne i nie mogą powodować opóźnień lub utrudnień w tymczasowym i okazjonalnym wykonywaniu zawodu.

Samorząd dietetyków udostępnia systemowi informacji w ochronie zdrowia, o którym mowa w ustawie z dnia 28 kwietnia 2011 r. o systemie informacji w ochronie zdrowia (Dz. U. z 2019 r. poz. 408), dane objęte rejestrem. Do tymczasowego i okazjonalnego wykonywania zawodu dietetyka na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej mają zastosowanie przepisy o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej dotyczące świadczenia usług transgranicznych.

Dietetyk przed rozpoczęciem wykonywania zawodu na podstawie umowy o pracę, w ramach innego stosunku służbowego lub umowy cywilnoprawnej, jest obowiązany przedłożyć podmiotowi, na rzecz którego wykonuje te zadania, dokument potwierdzający prawo wykonywania zawodu.

Dietetyk posiadający tytuł magistra dietetyki i co najmniej 2-letnią praktykę po ukończeniu studiów wyższych może przystąpić do egzaminu specjalistycznego w celu uzyskania tytułu dietetyka pediatrycznego, dietetyka sportowego, dietetyka klinicznego lub psychodietetyka. Osoby posiadające tytuł naukowy z zakresu dietetyki mogą uzyskać tytuł specjalisty bez konieczności przystąpienia do egzaminu specjalistycznego jeżeli mają co najmniej 5 letnią praktykę w wykonywaniu czynności. Dietetyk może posiadać więcej niż jedną specjalizację. Zasady i tryb przeprowadzania egzaminu specjalistycznego określony zostanie przez ministra właściwego do spraw zdrowia w porozumieniu z samorządem dietetyków. Opłata za egzamin stanowi dochód samorządu dietetyków i jest wnoszona na wskazany rachunek bankowy. Opłata za każdy egzamin specjalistyczny nie może być wyższa niż dwukrotność najniższego wynagrodzenia w gospodarce w roku, w którym egzamin jest organizowany. Egzaminy specjalistyczne nie mogą odbywać się częściej niż 2 razy w roku, a ich datę samorząd dietetyków ogłasza nie później niż 60 dni przed planowanym terminem.

W celu realizacji zadań dotyczących uzyskiwania specjalności oraz doskonalenia zawodowego proponuje się utworzenie Komisji Ekspertów (art. 23). W skład Komisji Ekspertów wchodzi 9 osób reprezentujących ministra właściwego do spraw zdrowia – 1 osoba, samorząd dietetyków – 4 osoby, ministra edukacji i nauki – 1 osoba, uczelnie

wyższe, w których kształcą się dietetyków przez okres nie krótszy niż 3 lata – 3 osoby. Zasady wyboru przedstawicieli uczelni wyższych określi regulamin ustalony z przedstawicielami uczelni wyższych, w których proces kształcenia dietetyków trwał co najmniej 3 lata przed wejściem w życie ustawy. W pierwszym składzie Komisji Ekspertów uczelnie wyższe będą reprezentowane przez przedstawicieli uczelni wybranych z grona uczelni, spełniających warunek kształcenia, o którym mowa w zdaniu poprzedzającym – wyboru przedstawicieli dokonają Rektorzy tych uczelni w terminie 2 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy. Koszt działania Komisji Ekspertów pokrywa samorząd dietetyków. Komisja Ekspertów działa na podstawie uchwalonego przez siebie regulaminu, który zostanie opracowany po konsultacji z samorządem dietetyków i ministrem właściwym do spraw zdrowia. Członkowie Komisji Ekspertów mogą pobierać wynagrodzenie za każde spotkanie Komisji Ekspertów a jego jednorazowa wysokość, nie może być wyższa niż minimalne miesięczne wynagrodzenie za pracę.

W rozdziale V projektodawca zawarł przepisy dotyczące samorządu dietetyków. Samorząd reprezentuje osoby wykonujące zawód dietetyka oraz sprawuje pieczę nad należyтым wykonywaniem tego zawodu w granicach interesu publicznego i dla jego ochrony. Przynależność dietetyków do samorządu jest obowiązkowa. Samorząd jest niezależny w wykonywaniu swoich zadań i podlega wyłącznie przepisom ustawy. Jednostką organizacyjną samorządu, posiadającą osobowość prawną, jest Krajowa Izba Dietetyków z siedzibą w Gdańsku. Nadzór nad działalnością samorządu sprawuje minister właściwy do spraw zdrowia w zakresie i formach określonych niniejszą ustawą.

KID tworzą dietetycy wpisani do Krajowego Rejestru Dietetyków. Do zadań samorządu należy w szczególności sprawowanie pieczy nad należyтым wykonywaniem zawodu dietetyka; reprezentowanie dietetyków przed wszystkimi instytucjami w sprawach dotyczących wykonywania zawodu lub w sporach pomiędzy podmiotami instytucjami zewnętrznymi a dietetykiem wynikającymi z realizacji ustawy o zawodzie dietetyka; działanie na rzecz stałego podnoszenia kwalifikacji zawodowych przez dietetyków; ustalanie, aktualizacja i upowszechnianie standardów lub wytycznych w dietetyce oraz nadzór nad ich przestrzeganiem; edukacja zdrowotna, promocja zdrowia i działania na rzecz poprawy zdrowia publicznego; ustanawianie zasad etyki zawodowej i dbanie o jej przestrzeganie; obrona godności zawodowej;

zajmowanie stanowiska w sprawach stanu zdrowia społeczeństwa, polityki zdrowotnej państwa oraz organizacji ochrony zdrowia i zdrowia publicznego.

Samorząd wykonuje swoje zadania w szczególności przez stwierdzanie i przyznawanie prawa wykonywania zawodu; prowadzenie rejestrów na podstawie przepisów ustawy; opiniowanie i przedstawianie wniosków w sprawie warunków wykonywania zawodu; opiniowanie i wnioskowanie w sprawach kształcenia zawodowego; opiniowanie projektów aktów normatywnych w zakresie dotyczącym ochrony zdrowia i zasad organizacji opieki zdrowotnej; opiniowanie programów kształcenia zawodowego; orzekanie w zakresie odpowiedzialności zawodowej; prowadzenie działalności edukacyjnej, naukowej lub badawczej; udzielanie informacji na temat uznawania kwalifikacji zawodowych, uregulowań prawnych dotyczących ochrony zdrowia, ubezpieczeń społecznych oraz zasad etyki zawodowej w zakresie niezbędnym do wykonywania zawodu; współpracę ze stowarzyszeniami będącymi zgodnie z postanowieniami ich statutów towarzystwami naukowymi o zasięgu krajowym, zrzeszającymi specjalistów w dziedzinie dietetyki, szkołami wyższymi i jednostkami badawczo-rozwojowymi w kraju i za granicą; współpracę z organami administracji publicznej, samorządami i organizacjami dietetyków za granicą oraz samorządami innych zawodów medycznych w kraju organizowanie i prowadzenie instytucji samopomocowych i innych form pomocy materialnej dla dietetyków; zarządzanie majątkiem własnym; uznawanie kwalifikacji dietetyków zamierzających wykonywać zawód na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej; uznawanie tytułu specjalisty uzyskanego przez dietetyka poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Członkowie samorządu mają prawo wybierać i być wybierani do organów KID, korzystać z pomocy KID w zakresie podnoszenia kwalifikacji zawodowych oraz ochrony właściwych warunków wykonywania zawodu korzystać z ochrony i pomocy prawnej KID; korzystać z innych świadczeń KID i działalności samopomocowej.

Członkowie samorządu są obowiązani postępować zgodnie z zasadami etyki zawodowej oraz zasadami wykonywania zawodu oraz kodeksem deontologii zawodowej; sumiennie wykonywać obowiązki zawodowe; przestrzegać uchwał organów KID; regularnie opłacać składkę członkowską; aktualizować dane w Krajowym Rejestrze Dietetyków.

Organami KID są Krajowy Zjazd Dietetyków; Krajowa Rada Dietetyków; Komisja Rewizyjna; Wyższy Sąd Dyscyplinarny; Sąd Dyscyplinarny; Rzecznik. Członkami organów samorządu mogą być tylko dietetycy wpisani do Krajowego Rejestru Dietetyków. Kadencja organów samorządu trwa 5 lat, jednak organy są obowiązane działać do czasu ukonstytuowania się nowo wybranych organów. Tę samą funkcję w organach samorządu można pełnić nie dłużej niż przez 2 następujące po sobie kadencje. Co 30 miesięcy następuje wymiana połowy składu członków KRK.

Wybory do organów KID mogą odbywać się w głosowaniu tajnym bezpośrednim lub w za pomocą systemów teleinformatycznych. W wyborach przeprowadzanych w trakcie Krajowego Zjazdu Dietetyków uczestniczą wyłącznie delegaci obecni podczas zjazdu a wyboru mogą być jawne. O sposobie prowadzenia wyborów w trakcie zjazdu decyduje Komisja Rewizyjna. Do pełnienia funkcji Rzecznika, jego zastępcy oraz członków Sądu Dyscyplinarnego i Wyższego Sądu Dyscyplinarnego mogą kandydować dietetycy wykonujący zawód nieprzerwanie co najmniej od 10 lat. Do pierwszego składu Sądu Dyscyplinarnego, na okres 30 miesięcy, mogą być wybrani trzej przedstawiciele zawodów prawniczych wskazani przez Krajowy Zjazd Dietetyków Członkowie Sądu Dyscyplinarnego, Wyższego Sądu Dyscyplinarnego, Komisji Rewizyjnej, Rzecznik i jego zastępcy nie mogą być członkami innego organu samorządu, z wyjątkiem Krajowego Zjazdu Dietetyków. W przypadku wygaśnięcia mandatu Rzecznika przed upływem kadencji lub niemożności sprawowania funkcji do czasu wyboru nowego Rzecznika funkcję tę pełni jeden z zastępców wyznaczony przez Wyższy Sąd Dyscyplinarny. Zastępca Rzecznika zostaje zawieszony w pełnieniu swojej funkcji w przypadku wszczęcia przeciwko niemu postępowania w sprawie umyślnego popełnienia przestępstwa ściganego z oskarżenia publicznego lub postępowania w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej.

Czynne prawo wyborcze przysługuje wszystkim członkom KID, z wyjątkiem członków, wobec których orzeczono zakaz pełnienia funkcji z wyboru w organach samorządu lub zawieszonych w prawie wykonywania zawodu lub sąd orzekł prawomocnie środek karny pozbawienia praw publicznych lub środek karny albo środek zabezpieczający polegający na zakazie wykonywania zawodu albo sąd lub prokurator wydał postanowienie o zastosowaniu środka zapobiegawczego w postaci zawieszenia

w wykonywaniu zawodu. Bierne prawo wyborcze przysługuje wszystkim członkom KID, z wyjątkiem członków zawieszonych w prawie wykonywania zawodu; wobec których sąd orzekł prawomocnie środek karny pozbawienia praw publicznych lub środek karny albo środek zabezpieczający polegający na zakazie wykonywania zawodu albo sąd lub prokurator wydał postanowienie o zastosowaniu środka zapobiegawczego w postaci zawieszenia w wykonywaniu zawodu, skazanych prawomocnym wyrokiem sądu za popełnione umyślnie przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego ukaranych karą dyscyplinarną związaną z zawieszeniem, zakazem lub ograniczeniem wykonywania zawodu do czasu upływu terminu zatarcia kary lub upływu terminu, na który został orzeczony środek zabezpieczający. Bierne prawo wyborcze nie przysługuje członkom KID, którzy za okres co najmniej jednego roku w okresie ostatnich pięciu lat przed wyborami nie wykonali obowiązku opłacenia składki członkowskiej, do dnia opłacenia tej składki.

Mandat w organie KID przed upływem kadencji wygasa wskutek wykreślenia z Krajowego Rejestru Dietetyków odwołania przez organ, który dokonał wyboru; ukarania karą dyscyplinarną związaną z zawieszeniem, zakazem lub ograniczeniem wykonywania zawodu, zawieszenia w prawie wykonywania zawodu; odwołania składu organu; prawomocnego orzeczenia przez sąd środka karnego pozbawienia praw publicznych lub środka karnego polegającego na zakazie wykonywania zawodu albo prawomocnego orzeczenia przez sąd środka zabezpieczającego polegającego na zakazie wykonywania zawodu; skazania prawomocnym wyrokiem sądu za popełnione umyślnie przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego; niewykonania obowiązku opłacenia składki członkowskiej za okres jednego roku; zrzeczenia się mandatu; śmierci. Mandat w organie KID ulega zawieszeniu w razie wszczęcia przeciwko osobie go sprawującej postępowania w sprawie umyślnego popełnienia przestępstwa ściganego z oskarżenia publicznego lub uchylania się od wykonywania obowiązków przez okres dłuższy niż 3 miesiące. Mandat członków Sądu Dyscyplinarnego, Wyższego Sądu Dyscyplinarnego, Rzecznika ulega zawieszeniu również w przypadku wszczęcia przeciwko osobie go sprawującej postępowania w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej. O zawieszeniu decyduje Krajowa Rada Dietetyków, wskazując okres zawieszenia. W przypadku zawieszenia, Krajowa Rada Dietetyków może wskazać

osobę, która będzie pełniła obowiązki osoby, której mandat został zawieszony przez czas określony, nie dłuższy niż 12 miesięcy.

Członkowie organów KID pełnią swoje obowiązki nieodpłatnie. Krajowy Zjazd Dietetyków ustala wykaz funkcji w organach KID, których pełnienie może być wynagradzane, oraz zasady wynagradzania i wysokość wynagrodzenia osób pełniących obowiązki na stanowiskach określonych w uchwale Krajowego Zjazdu Dietetyków.

Na pisemny wniosek organów samorządu pracodawca jest obowiązany zwolnić od pracy pracownika będącego członkiem organu KID lub wykonującego czynności na rzecz KID, bez zachowania prawa do wynagrodzenia. Krajowa Rada Dietetyków określa zasady i tryb kompensacji wynagrodzenia przez organy samorządu na czas zwolnień od pracy na pisemny wniosek organów samorządu oraz tryb zwrotu kosztów podróży i innych uzasadnionych wydatków poniesionych przez członka w związku z wykonywaniem czynności na rzecz KID.

Organy kolegialne KID podejmują uchwały w głosowaniu jawnym. Po podjęciu uchwały organy KID są obowiązane do niezwłocznego sporządzenia jej tekstu na piśmie. Uchwały są podejmowane zwykłą większością głosów, w obecności co najmniej połowy członków danego organu. Organy kolegialne KID podejmujące uchwały są obowiązane przekazywać ministrowi właściwemu do spraw zdrowia, w terminie 21 dni od dnia ich podjęcia, uchwały dotyczące regulaminu wyborów do organów KID; regulaminów organów KID; wyborów osób na funkcje w organach KID; reprezentowania KID przez osoby pełniące funkcje w ich organach.

Minister właściwy do spraw zdrowia może zaskarżyć do Sądu Najwyższego pod zarzutem niezgodności z prawem uchwałę organu KID w terminie 3 miesięcy od dnia jej otrzymania. Do rozpoznania skargi stosuje się przepisy ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 1805) o postępowaniu nieprocesowym. Sąd Najwyższy może utrzymać zaskarżoną uchwałę w mocy albo ją uchylić i przekazać sprawę do ponownego rozpoznania właściwemu organowi KID, ustalając wytyczne co do sposobu jej załatwienia. Minister właściwy do spraw zdrowia w celu realizacji uprawnienia do otrzymywania uchwał, ma prawo zwrócić się do organu KID z żądaniem przekazania podjętej przez ten organ uchwały. Organ KID przekazuje uchwałę w terminie 14 dni od dnia otrzymania żądania.

Minister właściwy do spraw zdrowia może zwrócić się do Krajowego Zjazdu Dietetyków lub do Krajowej Rady Dietetyków o podjęcie uchwały w sprawie należącej do właściwości samorządu. Wniosek powinien rozpatrzyć najbliższy Krajowy Zjazd Dietetyków, a Krajowa Rada Dietetyków - na najbliższym posiedzeniu, jednak nie później niż w terminie 3 miesięcy od dnia jego wpływu.

Krajowa Rada Dietetyków przesyła ministrowi właściwemu do spraw zdrowia, w terminie do dnia 31 maja, sprawozdanie z działalności samorządu dietetyków za rok ubiegły.

Najwyższym organem samorządu jest Krajowy Zjazd Dietetyków. W Krajowym Zjeździe Dietetyków biorą udział delegaci wybrani przez dietetyków zamieszkałych na terenie poszczególnych województw oraz z głosem doradczym, niebędący delegatami, członkowie ustępujących organów samorządu. Wybór delegatów w województwie odbywa się w głosowaniu na listę kandydatów na delegatów z danego województwa sporządzoną dla całego województwa. Wybór delegatów następuje w głosowaniu przeprowadzonym za pomocą kart wyborczych lub urządzeń elektronicznych w rejonach wyznaczonych dla poszczególnych części województwa przez Krajową Radę Dietetyków albo systemu teleinformatycznego. Liczba delegatów wybieranych przez dietetyków zamieszkałych na terenie poszczególnych województw jest ustalana w równej proporcji między liczbą dietetyków mających czynne prawo wyborcze oraz zamieszkujących na terenie danego województwa i liczbą delegatów wybieranych w danym województwie. Szczegółowy sposób i tryb przeprowadzania wyborów delegatów na Krajowy Zjazd Dietetyków oraz liczbę delegatów wybieranych z poszczególnych województw określa Krajowa Rada Dietetyków. Krajowy Zjazd Dietetyków zwołuje Krajowa Rada Dietetyków co 5 lat.

Jeżeli w okresie ogłoszenia stanu zagrożenia epidemicznego, stanu epidemii lub innego stanu nadzwyczajnego utrudniającego lub uniemożliwiającego funkcjonowanie samorządu nie przeprowadzono wyborów na kolejną kadencję organów samorządu, dotychczasowe organy samorządu i osoby pełniące funkcje w tych organach działają do czasu wyboru oraz ukonstytuowania się nowych organów samorządu lub do czasu wyboru osób do pełnienia funkcji w tych organach, nie dłużej jednak niż do 60 dni od dnia odwołania stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii.

Do zadań Krajowego Zjazdu Dietetyków należy wybór Prezesa; wybór Krajowej Rady Dietetyków, Komisji Rewizyjnej, Sądu Dyscyplinarnego, Wyższego Sądu Dyscyplinarnego oraz Rzecznika i jego zastępców; uchwalanie wytycznych działania samorządu i jego organów; określenie zasad przeprowadzania wyborów do organów samorządu, liczby członków tych organów oraz trybu ich odwoływania, a także zasad podejmowania uchwał przez organy samorządu; rozpatrywanie i zatwierdzanie sprawozdań Krajowej Rady Dietetyków, Komisji Rewizyjnej, Sądu Dyscyplinarnego, Wyższego Sądu Dyscyplinarnego i Rzecznika; kodyfikowanie zasad etyki dietetyków; ustalanie podstawowych zasad gospodarki finansowej samorządu.

Nadzwyczajny Krajowy Zjazd Dietetyków zwołuje Krajowa Rada Dietetyków z własnej inicjatywy; na wniosek prezydium Krajowej Rady Dietetyków; na wniosek Komisji Rewizyjnej; na wniosek co najmniej 1/20 członków KID. Nadzwyczajny Krajowy Zjazd Dietetyków powinien być zwołany nie później niż w terminie 3 miesięcy od dnia wpływu wniosku o jego zwołanie i obraduje nad sprawami, dla których został zwołany. W przypadku niezwołania Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Dietetyków przez Krajową Radę Dietetyków w ustawowym terminie, Nadzwyczajny Krajowy Zjazd Dietetyków zwołuje minister właściwy do spraw zdrowia.

Do zakresu działania Krajowej Rady Dietetyków należy reprezentowanie samorządu wobec organów państwowych i samorządowych, sądów, organów Narodowego Funduszu Zdrowia, instytucji i organizacji; wykonywanie uchwał Krajowego Zjazdu Dietetyków; udzielanie opinii o projektach aktów prawnych oraz przedstawianie wniosków dotyczących unormowań prawnych z zakresu ochrony zdrowia; opiniowanie programu studiów wyższych oraz programów specjalizacji z zakresu dietetyki; uchwalanie budżetu Krajowej Rady Dietetyków i zatwierdzanie sprawozdań z jego wykonania oraz rozpatrywanie wniosków Komisji Rewizyjnej; wybór Prezesa oraz Rzecznika, jeżeli ich mandat wygaś w okresie pomiędzy Krajowymi Zjazdami Dietetyków; koordynowanie doskonalenia zawodowego dietetyków; ustalanie zasad gospodarki finansowej samorządu; określanie wysokości składki członkowskiej i zasad jej podziału oraz wysokości opłat manipulacyjnych; wykonywanie innych zadań określonych w ustawie oraz przepisach odrębnych.

Do zakresu działania Komisji Rewizyjnej należy kontrola działalności finansowej i gospodarczej Krajowej Rady Dietetyków.

Sąd Dyscyplinarny rozpatruje sprawy dyscyplinarne dietetyków, wniesione przez Rzecznika. Wyższy Sąd Dyscyplinarny uchwała regulaminy wewnętrzne Sądu Dyscyplinarnego i Wyższego Sądu Dyscyplinarnego oraz rozpatruje odwołania od orzeczeń Sądu Dyscyplinarnego.

Rzecznik przygotowuje postępowanie dyscyplinarne i wykonuje czynności oskarżyciela przed Sądem Dyscyplinarnym i Wyższym Sądem Dyscyplinarnym oraz prowadzi działalność prewencyjną w zakresie wykroczeń zawodowych i postępowania sprzecznego z zasadami etyki zawodowej.

Samorząd może prowadzić działalność gospodarczą. Działalność samorządu jest finansowana: ze składek członkowskich; z innych źródeł, a w szczególności z dotacji, subwencji, darowizn i spadków; z działalności gospodarczej. Nieopłacone w terminie składki członkowskie i koszty postępowania w przedmiocie odpowiedzialności dyscyplinarnej podlegają egzekucji w trybie ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2020 r. poz. 1427).

W rozdziale VI uregulowano odpowiedzialność zawodową dietetyków. Członkowie samorządu dietetyków podlegają odpowiedzialności zawodowej za zawinione naruszenie zasad etyki zawodowej; zawinione naruszenie przepisów dotyczących wykonywania zawodu; uporczywe uchylanie się od płacenia składek członkowskich. Odpowiedzialności zawodowej podlegają także obywatele państw członkowskich Unii Europejskiej wykonujący tymczasowo i okazjonalnie zawód dietetyka na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Postępowanie w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej o ten sam czyn toczy się niezależnie od postępowania karnego w sprawie o przestępstwo, postępowania w sprawie o wykroczenie lub postępowania dyscyplinarnego wszczętego w jednostce organizacyjnej, w której przepisy szczególne przewidują takie postępowanie. Może jednak być ono zawieszona do czasu ukończenia postępowania karnego w sprawie o przestępstwo lub postępowania w sprawie o wykroczenie.

Postępowanie w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej obejmuje: czynności sprawdzające, postępowanie wyjaśniające, postępowanie przed sądem dyscyplinarnym, postępowanie wykonawcze. Celem czynności sprawdzających jest zbadanie okoliczności koniecznych do ustalenia, czy istnieją podstawy do wszczęcia postępowania wyjaśniającego. W trakcie czynności sprawdzających nie przeprowadza

się dowodu z opinii biegłego ani czynności wymagających spisania protokołu, z wyjątkiem przesłuchania w charakterze świadka osoby składającej skargę na dietetyka. Celem postępowania wyjaśniającego jest ustalenie, czy został popełniony czyn mogący stanowić przewinienie zawodowe, wyjaśnienie okoliczności sprawy, a w przypadku stwierdzenia znamion przewinienia zawodowego - ustalenie osoby obwinionej oraz zebranie, zabezpieczenie i w niezbędnym zakresie utrwalenie dowodów dla sądu dyscyplinarnego. Celem postępowania przed sądem dyscyplinarnym jest pociągnięcie do odpowiedzialności sprawcy przewinienia zawodowego oraz ujawnienie okoliczności sprzyjających popełnianiu przewinień zawodowych, a także zapobieganie im oraz umacnianie poszanowania prawa i zasad współżycia społecznego. Celem postępowania wykonawczego jest wykonanie orzeczeń zapadłych w toku postępowania przed sądem dyscyplinarnym. Postępowania powinny zakończyć się w terminie 90 dni od daty wpłynięcia sprawy.

Stronami postępowania w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej są pokrzywdzony oraz osoba obwiniona. W postępowaniu przed sądem dyscyplinarnym stroną jest również Rzecznik lub jego zastępca. W postępowaniu w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej zastępca Rzecznika wykonuje prawa i obowiązki Rzecznika.

Pokrzywdzonym jest osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, której dobro prawne zostało bezpośrednio naruszone lub zagrożone przez przewinienie zawodowe. Pokrzywdzony może ustanowić nie więcej niż dwóch pełnomocników. W przypadku śmierci pokrzywdzonego jego prawa w postępowaniu w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej, w tym prawo dostępu do informacji medycznej oraz dokumentacji medycznej, może wykonywać małżonek, wstępny, zstępny, rodzeństwo, powinowaty w tej samej linii lub stopniu, osoba pozostająca w stosunku przysposobienia oraz jej małżonek, a także osoba pozostająca we wspólnym pożyciu.

Za osobę obwinioną uważa się dietetyka, wobec którego w toku postępowania wyjaśniającego Rzecznik wydał postanowienie o przedstawieniu zarzutu lub przeciwko któremu skierował do sądu dyscyplinarnego wnioski o ukaranie. Osoba obwiniona może ustanowić nie więcej niż dwóch obrońców. W czasie postępowania w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej, na uzasadniony wniosek osoby obwinionej, sąd

dyscyplinarny ustanawia jej obrońcę z urzędu spośród dietetyków, adwokatów lub radców prawnych. W przypadku gdy zachodzi uzasadniona wątpliwość co do poczytalności osoby obwinionej i nie ma ona obrońcy z wyboru, sąd dyscyplinarny ustanawia jej obrońcę z urzędu spośród dietetyków, adwokatów lub radców prawnych. W postępowaniu wyjaśniającym sąd ustanawia obrońcę na wniosek Rzecznika. Jeżeli organ prowadzący postępowanie uzna za niezbędne ustanowienie obrońcy ze względu na okoliczności utrudniające obronę, sąd dyscyplinarny ustanawia dla osoby obwinionej obrońcę z urzędu spośród dietetyków, adwokatów lub radców prawnych.

Organ prowadzący postępowanie w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej przeprowadza dowody na wniosek stron lub z urzędu. Jeżeli stwierdzenie okoliczności mających istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy wymaga wiadomości specjalnych, zasięga się opinii biegłego lub specjalisty. W celu wydania opinii o stanie zdrowia psychicznego osoby obwinionej powołuje się dwóch biegłych lekarzy psychiatrów. Nie stanowi naruszenia tajemnicy zawodowej składanie przez dietetyka zeznań lub wyjaśnień w trakcie postępowania w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej.

Jeżeli w postępowaniu w sprawie odpowiedzialności zawodowej świadek, biegły lub specjalista bez usprawiedliwienia nie stawił się na wezwanie Rzecznika lub na rozprawę przed sądem dyscyplinarnym albo bezpodstawnie odmawia zeznań, Rzecznik lub sąd dyscyplinarny może zwrócić się do sądu rejonowego właściwego ze względu na miejsce zamieszkania osoby wezwanej o nałożenie kary pieniężnej za nieusprawiedliwione niestawiennictwo albo za odmowę zeznań lub przymusowe sprowadzenie świadka, biegłego lub specjalisty. Świadek, biegły lub specjalista nie podlega karze jeżeli nie był uprzedzony o skutkach niestawiennictwa albo odmowy złożenia zeznań. Jeżeli świadek, biegły lub specjalista nie może stawić się z powodu przeszkody zbyt trudnej do usunięcia, sąd dyscyplinarny zleca jego przesłuchanie członkowi wyznaczonemu ze swego składu. Strony mają prawo brać udział w tej czynności.

Nie można pociągnąć do odpowiedzialności zawodowej osoby obwinionej, dopóki popełnienie przewinienia zawodowego nie zostało udowodnione i stwierdzone prawomocnym orzeczeniem sądu dyscyplinarnego. Organy prowadzące postępowanie w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej kształtują swoje przekonanie na

podstawie wszystkich przeprowadzonych dowodów, ocenianych swobodnie, z uwzględnieniem zasad prawidłowego rozumowania oraz wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego.

Postępowania w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej nie wszczyna się, jeżeli czynu nie popełniono albo brak jest danych dostatecznie uzasadniających podejrzenie jego popełnienia; czyn nie stanowi przewinienia zawodowego albo przepisy ustawy stanowią, że sprawca nie popełnia przewinienia zawodowego; osoba obwiniona zmarła; nastąpiło ustanie karalności; postępowanie w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej co do tego samego czynu tej samej osoby zostało prawomocnie zakończone albo wcześniej wszczęte toczy się; szkodliwość społeczna czynu jest znikoma. Na podstawie tych samych przesłanek postępowanie w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej umarza się.

W przypadku śmierci osoby obwinionej przed ukończeniem rozpoczętego postępowania przed sądem dyscyplinarnym toczy się ono nadal, jeżeli w terminie 2 miesięcy od dnia jej zgonu zażąda tego jej małżonek, wstępny, zstępny, rodzeństwo, powinowaty w tej samej linii lub stopniu, osoba pozostająca w stosunku przysposobienia oraz jej małżonek lub osoba pozostająca we wspólnym pożyciu. W takim przypadku sąd dyscyplinarny może wydać tylko orzeczenie uniewinniające albo w przypadku braku przesłanek dla wydania tego rodzaju orzeczenia - umorzyć postępowanie.

Nie można wszcząć postępowania w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej, jeżeli od chwili popełnienia czynu upłynęły 3 lata. Bieg przedawnienia przerywa każda czynność Rzecznika dotycząca czynu dietetyka. Karalność przewinienia zawodowego ustaje, jeżeli od czasu jego popełnienia upłynęło 5 lat. Jeżeli czyn stanowi jednocześnie przestępstwo, ustanie karalności przewinienia zawodowego następuje nie wcześniej niż ustanie karalności przestępstwa.

Rzecznik niezwłocznie po otrzymaniu informacji wskazującej na możliwość popełnienia przewinienia zawodowego jest obowiązany wydać postanowienie o wszczęciu bądź o odmowie wszczęcia postępowania wyjaśniającego. Postanowienie doręcza się stronom. Jeżeli zachodzi potrzeba, można zażądać uzupełnienia w określonym terminie danych zawartych w informacji, o której mowa w ust. 1, lub dokonać sprawdzenia faktów w tym zakresie. W tym przypadku postanowienie o

wszczęciu albo o odmowie wszczęcia postępowania należy wydać najpóźniej w terminie miesiąca od dnia otrzymania informacji. Pokrzywdzonemu przysługuje zażalenie na postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania wyjaśniającego. Stronom przysługuje zażalenie na postanowienie o umorzeniu postępowania wyjaśniającego. Uprawnionym do złożenia zażalenia przysługuje prawo przejrzenia akt. Zażalenie wnosi się do Sądu Dyscyplinarnego za pośrednictwem Rzecznika w terminie 14 dni od dnia otrzymania odpisu postanowienia. Sąd Dyscyplinarny rozpoznaje zażalenie oraz orzeka w składzie trzyosobowym. Uchylając postanowienie o umorzeniu postępowania wyjaśniającego albo o odmowie jego wszczęcia, Sąd Dyscyplinarny wskazuje powody uchylecia, a w miarę potrzeby - także okoliczności, które należy wyjaśnić, lub czynności, które należy przeprowadzić. Wskazania te są wiążące dla Rzecznika.

W toku postępowania wyjaśniającego Rzecznik powinien dążyć do szczegółowego wyjaśnienia sprawy. W tym celu może przesłuchiwać pokrzywdzonego i inne osoby w charakterze świadków, powoływać i przesłuchiwać biegłych lub specjalistów, jak również przeprowadzać inne dowody. W przypadkach niecierpiących zwłoki, w szczególności wtedy gdy mogłoby to spowodować zatarcie śladów lub dowodów przewinienia zawodowego, Rzecznik może przesłuchiwać dietetyka w charakterze osoby obwinionej, przed wydaniem postanowienia o przedstawieniu zarzutów, jeżeli zachodzą warunki do sporządzenia takiego postanowienia.

Jeżeli zebrany w postępowaniu wyjaśniającym materiał dowodowy wskazuje na fakt popełnienia przewinienia zawodowego, Rzecznik wydaje postanowienie o przedstawieniu dietetykowi zarzutów.

Jeżeli postępowanie wyjaśniające nie dostarczyło podstaw do sporządzenia wniosku o ukaranie, Rzecznik wydaje postanowienie o umorzeniu postępowania bez konieczności uprzedniego zaznajomienia osoby obwinionej z materiałami postępowania wyjaśniającego i bez postanowienia o zamknięciu postępowania. W postanowieniu o umorzeniu postępowania wskazuje się przyczyny umorzenia. Jeżeli umorzenie następuje po wydaniu postanowienia o przedstawieniu zarzutów, postanowienie o umorzeniu zawiera także imię i nazwisko osoby obwinionej oraz określenie zarzucanego jej czynu.

Jeżeli istnieją podstawy do sporządzenia wniosku o ukaranie, Rzecznik zawiadamia osobę obwinioną lub jej obrońców o terminie końcowego zaznajomienia z

materiałami postępowania wyjaśniającego wraz z pouczeniem o możliwości uprzedniego przejrzenia akt. W terminie 14 dni od dnia zaznajomienia osoby obwinionej z materiałami postępowania wyjaśniającego może ona składać wnioski o uzupełnienie postępowania. Termin zaznajomienia osoby obwinionej z materiałami postępowania wyjaśniającego powinien być tak wyznaczony, aby od doręczenia zawiadomienia o nim osobie obwinionej i jej obrońcom upłynęło co najmniej 14 dni. Nieusprawiedliwione niestawiennictwo osoby obwinionej lub jej obrońcy nie wstrzymuje dalszego postępowania. Jeżeli nie zachodzi potrzeba uzupełnienia postępowania wyjaśniającego, Rzecznik wydaje postanowienie o jego zamknięciu. Rzecznik, w terminie 14 dni od dnia wydania postanowienia o zamknięciu postępowania wyjaśniającego, składa do Sądu Dyscyplinarnego wniosek o ukaranie.

W przypadku gdy zebrane w postępowaniu wyjaśniającym lub przeprowadzone przed sądem dyscyplinarnym dowody wskazują z dużym prawdopodobieństwem, że osoba obwiniona popełniła przewinienie zawodowe, a rodzaj tego przewinienia wskazuje, że wykonywanie przez osobę obwinioną zawodu zagraża bezpieczeństwu pacjentów lub grozi popełnieniem kolejnego przewinienia zawodowego, sąd dyscyplinarny może wydać postanowienie o tymczasowym zawieszeniu prawa wykonywania zawodu przez osobę obwinioną na okres nieprzekraczający 12 miesięcy. Postanowienie o tymczasowym zawieszeniu prawa wykonywania zawodu sąd dyscyplinarny może wydać z urzędu lub na wniosek Rzecznika. Jest ono natychmiast wykonalne. Sąd dyscyplinarny niezwłocznie przekazuje Prezesowi postanowienie o tymczasowym zawieszeniu prawa wykonywania zawodu. Jeżeli do dnia upływu okresu tymczasowego zawieszenia prawa wykonywania zawodu w sprawie zawieszzonego dietetyka nie zapadnie prawomocne orzeczenie sądu dyscyplinarnego, sąd ten z urzędu bada zasadność dalszego tymczasowego zawieszenia prawa wykonywania zawodu. Na postanowienie osobie obwinionej przysługuje zażalenie w terminie 14 dni od dnia jego doręczenia. Zażalenie wnosi się do Wyższego Sądu Dyscyplinarnego za pośrednictwem Sądu Dyscyplinarnego. Zażalenie nie wstrzymuje natychmiastowej wykonalności postanowienia. W przedmiocie zażalenia na postanowienie o tymczasowym zawieszeniu prawa wykonywania zawodu Wyższy Sąd Dyscyplinarny orzeka w składzie trzyosobowym.

Sprawy w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej rozpoznają Sąd Dyscyplinarny i Wyższy Sąd Dyscyplinarny. Właściwy do rozpoznania sprawy w pierwszej instancji jest Sąd Dyscyplinarny.

Postępowanie przed sądem dyscyplinarnym odbywa się na rozprawie jawnej. Sąd dyscyplinarny może wyłączyć jawność rozprawy, jeżeli jawność mogłaby: naruszyć tajemnicę zawodową; wywołać zakłócenie spokoju lub porządku publicznego; ujawnić okoliczności, które ze względu na ważny interes państwa powinny być zachowane w tajemnicy; naruszyć ważny interes prywatny. Sąd dyscyplinarny wyłącza jawność rozprawy także na wniosek pokrzywdzonego.

Sąd Dyscyplinarny orzeka w składzie trzyosobowym. Wyższy Sąd Dyscyplinarny orzeka w składzie pięcioosobowym, jeżeli ustawa nie stanowi inaczej. W składzie orzekającym sądu dyscyplinarnego może uczestniczyć, bez prawa głosu, jeden z członków sądu, wyznaczony w charakterze sędziego rezerwowego.

Sąd dyscyplinarny umarza postępowanie w przypadku gdy osoba obwiniona w chwili popełnienia czynu była niepoczytalna.

Sąd dyscyplinarny może orzec następujące kary: upomnienie; naganę; karę pieniężną; zakaz pełnienia funkcji z wyboru w organach samorządu na okres od 1 roku do 5 lat; ograniczenie zakresu czynności w wykonywaniu zawodu na okres od 6 miesięcy do 2 lat; zawieszenie prawa wykonywania zawodu na okres od 1 roku do 5 lat; pozbawienie prawa wykonywania zawodu. Sąd dyscyplinarny, orzekając karę ograniczenia zakresu czynności w wykonywaniu zawodu lub zawieszenia wykonywania zawodu, może dodatkowo orzec karę pieniężną.

W przypadku orzeczenia kar związanych z ograniczeniem, zawieszeniem lub pozbawieniem prawa wykonywania zawodu, sąd dyscyplinarny może zarządzić opublikowanie orzeczenia. W przypadku obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej wykonujących tymczasowo i okazjonalnie zawód dietetyka na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej sąd dyscyplinarny orzeka kary z wyjątkiem kary dotyczącej pozbawienia prawa wykonywania zawodu.

Karę pieniężną orzeka się w wysokości od 50% do pięciokrotności minimalnego miesięcznego wynagrodzenia za pracę, na cel społeczny związany z ochroną zdrowia.

Karę pieniężną orzeka się samoistnie lub obok kar związanych z ograniczeniem lub zawieszeniem prawa wykonywania zawodu.

Orzekając karę ograniczenia zakresu czynności w wykonywaniu zawodu, sąd dyscyplinarny określa szczegółowo czynności, których dietetyk nie może wykonywać. Zawieszenie prawa wykonywania zawodu orzeka się w miesiącach i latach. Bieg kary rozpoczyna się z dniem uprawomocnienia się orzeczenia. Na poczet kary zawieszenia prawa wykonywania zawodu zalicza się okres tymczasowego zawieszenia prawa wykonywania zawodu. Kara pozbawienia prawa wykonywania zawodu pociąga za sobą skreślenie z Krajowego Rejestru Dietetyków. Dietetyk, wobec którego została orzeczona kara pozbawienia prawa wykonywania zawodu, może ubiegać się ponownie o uzyskanie tego prawa po upływie 10 lat od dnia uprawomocnienia się orzeczenia, w którym wymierzona została kara pozbawienia prawa wykonywania zawodu dietetyka.

Ogłoszenie orzeczenia sądu dyscyplinarnego jest jawne. Po ogłoszeniu orzeczenia przewodniczący składu orzekającego przytacza ustnie jego główne motywy.

Orzeczenie sądu dyscyplinarnego zawiera oznaczenie sądu dyscyplinarnego, który je wydał, oraz sędziów, Rzecznika i protokolanta; datę oraz miejsce rozpoznania sprawy i wydania orzeczenia; imię, nazwisko oraz numer prawa wykonywania zawodu osoby obwinionej; opis i kwalifikację prawną zarzucanego czynu; rozstrzygnięcie w przedmiocie postępowania; postanowienie o kosztach postępowania; rozstrzygnięcie co do kary, a w razie potrzeby - co do zaliczenia na jej poczet tymczasowego zawieszenia w prawie wykonywania zawodu, w przypadku orzeczenia skazującego.

Uzasadnienie orzeczenia zawiera wskazanie, jakie fakty sąd dyscyplinarny uznał za udowodnione lub nieudowodnione, na jakich w tej mierze oparł się dowodach i dlaczego nie uznał dowodów przeciwnych; wskazanie podstawy prawnej orzeczenia; przytoczenie okoliczności, które sąd dyscyplinarny miał na względzie przy wymiarze kary. Orzeczenie Sądu Dyscyplinarnego wraz z pisemnym uzasadnieniem oraz pouczeniem o terminie i sposobie wniesienia odwołania Sąd Dyscyplinarny doręcza stronom w terminie 14 dni od dnia jego ogłoszenia.

W przypadku ukarania osoby obwinionej ponosi ona koszty postępowania, chyba że sąd dyscyplinarny postanowi inaczej. W przypadku uniewinnienia osoby obwinionej lub umorzenia postępowania koszty postępowania ponosi samorząd. Osobie obwinionej przysługuje zażalenie na rozstrzygnięcie o kosztach postępowania

w terminie 14 dni od dnia doręczenia orzeczenia. Zażalenie wnosi się do sądu dyscyplinarnego, który wydał orzeczenie.

Od orzeczenia Sądu Dyscyplinarnego stronom przysługuje odwołanie do Wyższego Sądu Dyscyplinarnego w terminie 14 dni od dnia doręczenia orzeczenia. Odwołanie wnosi się za pośrednictwem Sądu Dyscyplinarnego. Cofnięcie odwołania przez składającą je stronę przed rozpoczęciem rozprawy odwoławczej wiąże Wyższy Sąd Dyscyplinarny, który pozostawia odwołanie bez rozpoznania, o ile nie zachodzą przesłanki z art. 439 § 1 pkt 1, 2 i 5-10 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 1987 i 2399 oraz z 2019 r. poz. 150). Odwołanie co do winy uważa się za zwrócone przeciwko całości orzeczenia. Odwołanie co do kary uważa się za zwrócone przeciwko całości rozstrzygnięcia o karze.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny utrzymuje w mocy, uchyla albo zmienia orzeczenie Sądu Dyscyplinarnego. Orzeczenie Wyższego Sądu Dyscyplinarnego kończące postępowanie w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej jest prawomocne z chwilą ogłoszenia. Orzeczenie Wyższego Sądu Dyscyplinarnego doręcza się stronom wraz z pisemnym uzasadnieniem w terminie 2 miesięcy od dnia jego ogłoszenia.

Samorząd dietetyków prowadzi rejestr ukaranych dietetyków, w którym dokonuje się wpisu o ukaraniu. Rejestr jest jawny dla osób, które wykazą interes prawny. Wpis o ukaraniu obejmuje w szczególności następujące dane: datę wpisu; imiona i nazwisko; datę i miejsce urodzenia; numer prawa wykonywania zawodu; numer w Krajowym Rejestrze Dietetyków oznaczenie orzeczenia; datę orzeczenia; nazwę orzekającego sądu.

W sprawach nieuregulowanych w ustawie do postępowania w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego; nie stosuje się przepisów o oskarżycielu prywatnym, przedstawicielu społecznym, o postępowaniu przygotowawczym oraz środkach przymusu, z wyjątkiem przepisów o karze pieniężnej, a także stosuje się przepisy rozdziałów I-III i art. 53 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny.

W rozdziale VII zawarto przepisy karne. Kto bez wymaganych uprawnień udziela świadczeń z zakresu dietetyki, podlega grzywnie nie mniejszej niż 2 500 zł. Jeżeli sprawca tego czynu działa w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, podlega grzywnie

nie mniejszej niż 25 000 zł albo karze ograniczenia wolności. Kto bez wymaganych uprawnień posługuje się tytułem zawodowym dietetyka, podlega karze grzywny nie mniejszej niż 10 000 zł. Kto dopuszcza do udzielania świadczeń z zakresu dietetyki osobę nieposiadającą prawa wykonywania zawodu wymaganego do udzielania tych świadczeń, podlega karze ograniczenia wolności albo grzywny nie mniejszej niż 25 000 zł.

Proponuje się, aby ustawa weszła w życie po upływie 12 miesięcy od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem przepisów karnych, które wejdą w życie po upływie 24 miesięcy od dnia ogłoszenia.

3. Przewidywane skutki społeczne, gospodarcze, finansowe i prawne. **Finansowanie**

Proponowana ustawa uporządkuje zasady uzyskiwania prawa wykonywania zawodu dietetyka i wykonywania zawodu dietetyka. Utworzony zostanie samorząd zawodowy, który będzie czuwał nad przestrzeganiem zasad etyki zawodowej, ochroną standardów oraz prowadzenia działalności przez osoby z przygotowaniem merytorycznym oraz odpowiednią praktyką zawodową. Uporządkowane będą w ten sposób relacje wewnątrz zawodu w odniesieniu do podziału terytorialnego państwa. Poprawi to wewnętrzną komunikację dietetyków. Ponadto, przedstawiciele tego zawodu zyskają silny głos w dyskusji publicznej. Samorząd zawodowy będzie mógł zajmować stanowiska w imieniu całego zawodu oraz reagować na pogorszenie się sytuacji prawnej dietetyków.

Jeżeli chodzi o wpływ na rynek pracy, godzi się wskazać, iż po wejściu w życie ustawy, zawód dietetyka będzie dedykowany jedynie dla osób objętych nowymi przepisami. Ustawa będzie miała działanie porządkujące w kwestii wykonywania zawodu dietetyka, co stanowi realizację postulatu wielokrotnie formowanego przez środowisko. Projektowana ustawa przyczyni się nadto do polepszenia standardów wykonywania zawodu co będzie implikowało zwiększeniem autorytetu wskazanej grupy zawodowej.

Doniosły skutek prawny będzie miało wprowadzenie odpowiedzialności dyscyplinarnej i utworzenie Komisji Ekspertów. Obok odpowiedzialności cywilnej i prawnej, będzie to trzeci rodzaj odpowiedzialności, który obecnie nie funkcjonuje.

Spowoduje to zwiększenie rękojmi za prawidłowe wykonywanie zawodu dietetyka. Komisja Ekspertów zwiększy poziom profesjonalizmu wykonywania zawodu.

Projektodawca nie przewiduje dodatkowych obciążeń finansowych dla budżetu państwa lub jednostek samorządu terytorialnego.

4. Założenia podstawowych aktów wykonawczych

Rozporządzenie Ministra Zdrowia w sprawie zasad akredytacji kształcenia podyplomowego dietetyków

Minister właściwy do spraw zdrowia będzie kierować się standardami nauczania oraz zachowa spójność warunków nauczania w akredytowanych podmiotach oraz pozostałych podmiotach wskazanych w ustawie tj. uczelnie wyższe, w których kształcą się dietetyków na studiach I i II stopnia albo na studiach II stopnia na kierunku dietetyka lub które w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy prowadzą studia podyplomowe z zakresu dietetyki, żywienia człowieka i bezpieczeństwa żywności.

Rozporządzenie Ministra Zdrowia w zakresie znajomości języka polskiego niezbędnej do wykonywania zawodu dietetyka

Minister właściwy do spraw zdrowia, po zasięgnięciu opinii samorządu dietetyków, określi zakres znajomości języka polskiego w mowie i piśmie, niezbędnej do wykonywania zawodu dietetyka, w tym w szczególności zakres uprawnień zawodowych dietetyków, a także sposób i tryb przeprowadzenia egzaminu, wysokość opłaty za ten egzamin oraz wzór zaświadczenia potwierdzającego pozytywne złożenie egzaminu, mając na względzie zapewnienie prawidłowego przebiegu egzaminu oraz koszt organizacji egzaminu.

5. Oświadczenie o zgodności projektu ustawy z prawem Unii Europejskiej albo oświadczenie, że przedmiot projektowanej regulacji nie jest objęty prawem Unii Europejskiej. Oświadczenie o zgodności z Konstytucją RP

Projektowana ustawa jest zgodna z prawem Unii Europejskiej i nie wymaga notyfikacji do właściwych instytucji unijnych. W ocenie wnioskodawcy projektowana ustawa jest zgodna z Konstytucją RP.

6. Wpływ na działalność mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorców

Proponowana ustawa nie wpływa na działalność mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorców.

7. Konsultacje społeczne

Projekt ustawy został pozytywnie oceniony przez przedstawicieli zarówno środowiska zawodowego oraz środowiska naukowego związanego z kształceniem dietetyków. Projekt został poddany częściowym konsultacjom społecznym.